Sekiz senedir kaybolan bir Fransız âlimi

M. René Guénon Mısırın meşhur Azhar medresesinde bulundu

Bugünlerde, beklenmiyen bir haber, Pariste mühim akislerle çalkandı:

— Sekiz senedenberi izi bulunamıyan büyük Fransız filozofu René Guénon bulunmuş ve... Mısırda Azhar medresesinde talebe imiş!

Pariste, herkes, bu filozofun garib ve meraklı macerasına hayret ediyor.

***

René Guénon, Cihan Harbinden sonra, Fransada ilmile en çok dikkate çarpan, çok geçmeden «Kolej dö Frans» da bir kürsü işgal edeceğinde şüphe görülmiyen bir âlimdi.

O, Hindistanla Hind filozofları hakkında yazdığı on cildlik bir eserle, asyaî fikriyatın tekâmülü hakkındaki orijinal tezlerile, garb medeniyetini tenkid eden çok cüretkârane bir kitabile şöhret zirvesine doğru tırmandığı bir zamanda, birdenbire, ortadan kayboldu.

René Guénon, 1930 senesinde, kimseye veda etmeden, tabiine adresini vermeden ve bir şey söylemeden Fransadan çıkıp gitti. Sneler, birer birer geçerken, artık unutulmuştu.

Arkadaşlarından bir kısmı, onun Hindistana, Rabindranat Tagor'a misafir gittiğini, orada Hind şair-filozofunun terennüm ettiği şark hikmetlerini dinliyerek vakit geçirdiğini tasavvur ediyordu. Öyle ya, onun hocası Silven Levi de her sene biraz değişerek bir gömlekle, yalınayak gezecek kadar Diyojenlik göstermemiş miydi?

Arkadaşları beklediler. Aylar, sonra seneler geçti. René Guénon'dan bir haber gelmedi. Tam arkadaşlarınca da unutulacağı bir zamanda Mısırda bluunduğuna dair haberler sızmağa başladı. Onun, Kahire'de yerleştiği, Azhar medresesine devam ederek İslâm dini ve felsefesini öğrenmekte olduğu söyleniyordu.

***

Bir Fransız gazetesinin Kahire muhabiri, arıya arıya, René Guénon'u nasıl bulabildiğini şöylece anlatıyor:

«Yaz akşamı... Kahire'de çöl meltemi esiyor. Muski'nin dar sokaklarındaki ışık bakiyyeleri yavaş yavaş eriyor. Mekke'den avdet etmiş olan Elhac Elayati, ciddiyetine halel getirmeden, güzide müşterilerini memnun etmek için koyun çevirmesi yapıyordu. Lokantada beyaz entarili hizmetçiler, sessiz masalar arasında gidip gelirken, Kahire radyosu, Kur'an âyetlerinin zemzemesinden örülmüş bir âhenkle bu sakin muhiti sarıyordu.

Camiikebirden cemaat dağılıyordu. Dar uzun entarilerinden, başlarına sarılı beyaz sarıklardan Azhar talebesi oldukları anlaşılan gruplar, lokantanın kapısı önünden geçiyorlardı.

Bu talebe grupları arasından birisi ayrıldı; lokantaya girdi. (Elhac Elayati), onu görür görmez bir an için meşgalesini bıraktı. Elini göğsüne dayıyarak başını göğsüne iğdi ve salâvat getirmeğe başladı. Talebe, İslâm usulile mukabele ettikten sonra, masamıza yakın ve Kral Faruğun resmi altında bulunan bir masaya geçerek oturdu.

Neden sonra, bu sarıklı ve entarili talebenin René Guénon olduğunu gördüm.

René Guénon, Avrupa medeniyetinden uzakta yalnız arabca konuşuyor ve İslâmiyetin vecdi ve zühdü içinde yaşıyor, O, Mısırda, artık René Guénon değildir; «Şeyh Muhammed Elfransevi» dir.

Bu Fransız âliminden evvel de, birçok Fransızlar, içlerinde, medeniyetteki tekâmülümüzün gururunu taşıdıktan sonra, düşüncelerile baş başa kalmak için inzivaya çekilmişlerdi; fakat René Guénon'un tuttuğu mistik yol çok daha esrarengizdir. Çünkü o, Hind felsefesinden İslâmiyete dönmüştü.

M. René Guénon

Luar suları kenarında doğan, Sorbonda yetişen, Paris kaldırımlarında büyüyen bu Lâtin, şöhrete erişmiş bu profesör, nasıl oluyor da, Müslüman medresesinde bir talebe oluyor?

O, bugün, sarığı altındaki başı tıraşlı, üzerinde sıkı entari, Çinden, Sûdan'dan gelen diğer Müslüman talebeler gibi, Azhar'ın sütunları dibinde çömelerek Kur'an tefsirlerini dinliyor. Buna ne mâna vermeli?

Birkaç hafta evvel, «Üniversite dö Frans» ın büyük üstadı Jan Zey, beş minareli Azhar camiini gezmiş, oradaki talebe arasından geçmişti. René Guénon, bu Fransız seyyahlarının önünde mevcudiyetini ifşa etmedi. Onun gözlerini bile kaldırmamakta ısrar edişi, onlara bakmayışı, dünyasının artık Luar kıyılarında Sen kenarlarında olmadığına kanaat getirmesinden midir?

Yanımdaki masada oturan Müslüman talebenin René Guénon olduğunu öğrendim; fakat o kadar... Benimle tanışmak istemedi. O, artık, bir Arab şeyhi ve İslâm filozofudur.

Muski lokantasının, koyun çevirmesi yaparken radyodan taşan Kur'an âyetlerini büyük bir vecidle dinliyen Elhac Elagati'ye «ahi - kardeş» diye hitab ediyor.

Kent Dükü Yugoslavyada

Belgrad 29 — Dük ve Düşes dö Kent 5 ağustos tarihine kadar Slovanya'da kâin Bredo - Kranj şatosunda Prens Pol'la Prenses Olga'nın misafiri olacaktır. 5 ağustostan 20 ağustosa kadar Tiha adındaki Yugoslav yatile Adriyatik sahillerinde Yugoslav sularında bir cevelân yapacaklar, müteakiben birkaç gün Zavtat ve Dubrovnik'te kalacaklardır. Dük ve Düşes, müteakiben tekrar Prens ve Prensesin misafiri olarak şatoya döneceklerdir.

Denizden çıkarılan servet

Amsterdam 29 — Bundan yüz seneden fazla bir zaman evvel batmış olan Lütin gemisinin hazinesini çıkarmağa Holandanın Terşeling adası acıklarında uğraşmakta olan Holandalı Karima - tatarak gemisi, gemiden ilk bir altın çubuk çıkarmıştır. Bu çubuğun uzunluğu 20 santimetre, genişliği de 61/2 santimetredir.

SPOR

Yarın yapılacak güreş müsabakaları

Tekirdağlı, İbrahimle karşılaşacak

Güreş meraklıları yarın Taksim stadyomunda kendilerini çok alâkadar edecek iki müsabaka seyredeceklerdir. Bu müsabakalar Tekirdağlı Hüseyinle Babaeskili İbrahim ve Bandırmalı Kara Ali ile Avustralyalı Core Modrın aralarında cereyan edecektir.

Türkiye Başpehlivanı unvanını muhafaza etmekte olan Hüseynin başaltı pehlivanlarının en iyilerinden İbrahimle karşılaşması ilk nazarda gayrimüsavi iki kuvvetin çarpışması halinde gibi görünmekte ise de vaziyet hiç de öyle değildir. Ancak 95 kilo gelen İbrahimin geçen hafta herkesin takdirini kazanan bir güreş çıkararak Tekirdağlıyı adeta ademi muvaffakiyete uğratması bütün dikkatlerin üzerinde toplanmasına sebeb olmuştur. Yarınki güreşte Hüseynin şöhretini tehlikeye düşürmiyecek bir netice almağa çalışacağı ve kendini adamakıllı sıkacağı şüphesizdir. Fakat buna mukabil İbrahim de bir hafta evvel Türkiyenin en ünlü pehlivanına az çok kafa tutabilmenin verdiği gayretle ringe çıkacak ve herakâtında daha serbest davranarak Hüseynin daha zorlu bir rakibi kesilecektir. İki pehlivanın bundan evvelki müsabakalarında başgösteren münazaaların bu hafta tekerrür etmemesini temenni ederiz. O güreşte seyirci olanlar İbrahimin huysuzlaştığını görerek kendisinin haksız olduğu kanaatini edinmişlerdi. Fakat İbrahimin dediğine göre, bu işte haksız olan Tekirdağlı Hüseyindir. Çünkü, ümid etmediği bir mukavemet karşısında kalan Türkiye Başpehlivanı kemane çekmek gibi usulsüz hareketleri, hakemin bile göremiyeceği bir ustalıklı, kendisine tatbik etmiş ve hâdiseye sebeb olmuştur. Bunun doğru olup olmadığını bilmiyoruz. Yalnız bu güreşi idare edecek orta hakemi biraz dikkatli davranır ve icab ettiği takdirde pehlivanlara yanlış ve memnu hareketlerinden dolayı ihtarda bulunursa mesele kalmaz kanaatindeyiz.

Yarınki güreşlerin en mühimmi Bandırmalı Kara Ali ile Avustralyalı Core Modrın aarsında cereyan edecek olanıdır. Bu iki pehlivan da bundan evvel karşılaşmışlar ve Kara Alinin ezici üstünlüğüne rağmen tuş olmadığı için berabere kalmışlardı. Bileği kırıldıktan sonra bir müddet köyüne çekilerek ortalarda görünmez olan Kara Ali tarihe karışmış zannedilen şöhretini bileğinin kudretile tekrar kazanmış bir hale gelmiştir. Kara Alinin yarınki güreşinden sonra vereceği bir kararı bütün meraklılar sabırsızlıkla beklemektedir. Bu karar, kendisinin haftalardanberi şehrimizde bir rakib bekliyen Amerikalı Cek Şeri ile tutuşup tutuşmıyacağı hususundadır.

Malûm olduğu üzere, Belediyenin İstanbul festivalleri için davet ettiği Şeri, Tekirdağlının idmansız olduğunu bahane ederek güreşmekten imtina etmesi, Mülâyimin de bu işe yanaşmaması yüzünden bekleyip durmaktadır.

Tekirdağlı Hüseynin Şeri ile güreşmek için maddî ve teknik birçok şartlardan başka bir de üç haftalık idmanlı hale gelmek mühleti istemesine mukabil, Bandırmalı Kara Ali herkesin hakkında beslediği sempatiyi büsbütün artıracak yiğitçe bir cevab vermiş ve Avustralyalı ile güreşirken idman ve kuvvetimi deneyeceğim, ondan sonra kararımı verebilirim diyerek bin dereden su getirmek suretile kaçamaklı yollara sapmamıştır.

İki güreş için anlattığımız vaziyetler düşünülecek olursa yarınki müsabakaların ne derecede büyük bir alâka ile karşılanacaklarını kestirmek kolay olur.

Süleymaniye kulübünün kongresi

Süleymaniye terbiyei bedeniye yurdundan:

Senelik kongre 6 ağustos cumartesi saat 15 te Veznecilerdeki yurd binasında toplanacağından arkadaşların iştirakleri rica olunur.

Ok müsabakaları

Okspor kurumu genel sekreterliğinden:

Kurumumuzca tertib edilen ok atışlarının 7 ncisine 30/7/938 cumartesi saat 15 te Okmeydanında devam edileceğinden sayın halkımıza ve üyelerimize arzı keyfiyet olunur.

Tekirdağında seçme maçları

Tekirdağ (Hususî) — Trakya muhtelitine oyuncu seçmek üzere Edirne mıntakası futbol ajanı Nazmi Tekirdağına gelmiştir. Edirne ve Tekirdağ futbol ajanlarının elbirliğile burada üç spor kulübü arasında tertib ettiği maçlar neticesinde Yılmaz, Halksporu 1 - 0, Tekirdağspor da Yılmazı 2 - 1 mağlûb etmiştir.

Trakya muhtelitine Tekirdağlı sporculardan Hasan Sarıbaş, Hasan, Nazım, Nuri ve Mustafa seçilmişlerdir.

Mektebler

Heybeliada Deniz Lisesi:

Heybeliada Deniz lisesinde orta kısım yoktur. Yalnız üç lise sınıfı vardır. Birinci sınıfa orta mektebi, ikinci sınıfa liselerin birinci sınıfını bitirmiş olanlar alınır.

Girme şartları:

1 — Birinci sınıf için 15-18, ikinci sınıf için 16-19, yaşında olmak. (Deniz lisesinin üçüncü sınıfına talebe alınmaz.)

2 — Mekteb ilk muayene komisyonunca, umumî kavrayış, zekâ, bedenî kabiliyet, ve vücud düzgünlüğü bakımından yapılacak ilk muayenede elverişli görülmek.

3 — Askerî mekteblere (liselere) talebe kabulü şartlarını haiz olmak lâzımdır.

(Deniz lisesine girmek isteğinde bulunan talebenin miktarı muayyen kadrodan fazla ise aralarında riyaziye ve fizikten bir müsabaka imtihanı yapılır. Müsavi derecede not almış olanlar arasında sırasile şehid çocukları, deniz, kara, ve hava zabit çocukları ve sahil memleketler çocukları tercih olunur.

4 — Kendi kendisini yetiştirmiş veya hususî bir muallimden ders görmüş olanlar deniz lisesine alınmazlar.

Deniz lisesine girmek istiyen talebenin askerî orta mekteblerle liselerine girecek talebeden istenen vesikalar aranır.

Millet dersanelerinde imtihan olanlar

Millet dersanelerinde imtihan olarak vesika almak istiyenler, her hafta çarşamba günü saat 13 te İstanbul Maarif müdürlüğünde İş Bürosuna müracaat etmekte ve kayıdlarını yaptırdıktan sonra imtihan olmak üzere İstanbul 44 üncü ilkmektebine gitmektedirler.

A. dersanesinden vesika almak istiyenlere, ilkmekteb ikinci sınıf kıraat kitabından bir parça okutulmaktadır. Ayni zamanda hesabdan da yüzler sayısının çevresi dahilinde, cemi, tarh ameliyelerile hayattan alınma birkaç mesele yaptırılmaktadır.

Üç dersin vasatisi üçten aşağı düşmediği takdirde imtihana giren muvaffak olur.

B. dersanesinden vesika almak istiyenlere ilkmekteb üç veya dördüncü sınıf kıraat kitablarından birer parça okutulmakta, sağlık ve yurd bilgisine dair sualler sorulmaktadır.

RADYOLİN

ile SABAH, ÖGLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

1/8/938 tarihinden itibaren yeni mesai saatlerinin tatbikini başlanacağından evvelce hareket saatleri değiştirilmiş olan ve Haydarpaşadan saat 14/40 da tahrik edilen 1032 No.lı katarla Pendikten saat 6/15 te tahrik edilen 1017 numaralı katar 1/8/938 tarihinden itibaren lâğvedilmiş ve bu katarların yerine eskisi gibi Haydarpaşadan 14/15 te hareket eden 32 No.lı ve Pendikten 6/35 te hareket eden 17 No.lı katarlar ikame edilmiştir.

38 No.lı katar da Haydarpaşadan saat 17/10 yerine 16/55 te hareket ederek Pendiğe saat 17/50 de varacaktır.

Yeni ceb tarifesi bastırılamıyacağından sayın yolcuların ellerinde bulunan ceb defterlerini bu tadilât dahilinde tashih etmeleri rica olunur. (4919)

Sınaî Müesseselerin TUTACAKLARI

Iptidaî maddelerine mahsus alım ve sarf defteri	50	Kr.
Muamele defteri	50	„
Aylık beyannamesi (12 adedi)	25	„

Muamele vergisi kanunu ve tamamı

Satış yeri : İNKILAB KİTABEVİ

Istanbul, Ankara caddesi No. 155

Gümüşane Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Gümüşanede yeniden yaptırılmakta olan Memleket Hastanesinin üçüncü kısım inşaatı 29/7/938 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — İnşaatın muhammen bedeli 17518 lira 86 kuruştur.

3 — Sürülen pey haddi lâyık görüldüğü takdirde ihalesi 18/8/938 perşembe günü saat 11 de Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır.

4 — Şartnamesi Vilâyet Encümeni kalemindedir.

5 — Eksiltmiye iştirak etmek istiyenler muhammen bedelin % yedi buçuk tutarı olan 1313 lira 91 kuruşluk banka mektubu veya hususî muhasebe veznesi hesabına bankaya yatırılmış depozito akçesi makbuzu ile birlikte Vilâyet Daimî Encümenine gelmeleri ilân olunur. (4927)

30 Temmuz Cumartesi akşamı ve 31 Temmuz Pazar

Bayan AYTEN idaresindeki

CADDE BOSTAN PLAJ GAZİNOSUNDA

Meşhur şantöz IBY HORVATH ile meşhur dansöz MARGiT'in iştirakile Fevkalâde Gala Geceleri

6 Ağustos Cumartesi akşamı meşhur san'atkâr HAZIM ile tiyatro baleti iştirakile muhtelif operet sahneleri, monolog ve danslar.

Aksu Vapuru Dispeç Heyetinden:

9/2/938 tarihinde Sinob civarında kazaya uğryan Aksu vapurunun büyük avarya hesablarını tanzime memur olan heyetimiz vazifesini ikmal derek büyük avarya DİSPEÇİNİ Denizbanka tevdi etmiştir. Hasar garamesinin gemi, yük ve navlun kıymeti mukarrerelerine yüzde 18,88 olarak isabet ettiği işte alâkadar olanlara ilân olunur. (4940)

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Yüksek Mühendis mektebi 938 malî senesi mahrukat ihtiyacı olan (300) ton kok kömürü pazarlığa konmuştur. Beher tonun muhammen bedeli «17,35» lira olup ilk teminatı da «391» liradır. Pazarlığı 2/8/938 tarihine raslıyan salı günü saat 10 da Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis mektebi binası içindeki Komisyonda yapılacaktır. Pazarlığa gireceklerin belli günde ve şartnamesini göreceklerin de hergün mekteb idaresine müracaatleri ilân olunur. (4926)

Büyük aşk romanı: 1

Aşk Budur

Nakleden: *HAMDİ VAROĞLU*

1

İstanbulda doktor Şefikten İzmitte Uluca çiftliği sahibi Cevada

«Tam zamanında çağırdın. İstanbuldan uzaklaşmak icab ediyor. Kimseye görünmemek için trenle gelmiyorum. Yarın otomobille yola çıkıyoruz. Selâmlar.»

Şefik

***

Akşamın alaca karanlığını keskin bir klâkson sesi doldurdu. Demiryolunu aşan büyük bir otomobil, bütün süratile tarlalar arasındaki yola atıldı; yüz metre ilerledikten sonra iç gıcıklayıcı bir fren gürültüsile birdenbire durdu. Doktor Şefik, eli direksiyonda, geriye doğru yan dönerek:

— Buyurun bakalım, dedi, bir sürü inek daha! Az kalsın sürünün ortasına dalıyordum.

Otomobilin içinden, Raika Hanımefendinin titrek sesi işitildi:

— Aman Şefik, yüreğim ağzıma geldi. Öyle hoyratça otomobil kullanıyorsun ki!

— Ne yapayım anneciğim, kabahat bende mi? Yarım saattenberi adım başında bir hayvan sürüsüne rastgeliyoruz. Çıldırmak işten değil. Şu hale bakın! Bu daracık yolun neresinden geçeyim?

Klâksonun düğmesine, asabî parmaklarla birkaç defa üstüste bastı. Tozlu yolun sağında ve solunda doymaz gözlerine kestirdikleri cılız yeşillikleri yolmakla meşgul inekler, tenbel tenbel başlarını çevirip baktılar. Bir ikisi, klâksonun cırlak sesine, boğuk bir böğürme ile mukabele etti, fakat hiçbiri yerinden kımıldamağa lüzum görmedi.

Sonbahar akşamı, göz alabildiğine uzanıp giden sessiz kırları, esmer gölgelere bürüyordu. Doktor Şefik, içinde öfke ile can sıkıntısının birbirine karıştığı gözlerini etrafta dolaştırdı, homurtuyu andıran bir sesle:

— Eğer, dedi, İzmitteki Uluca çiftliği de böyle kuş uçmaz, kervan geçmez bir yerde ise pek keyifli günler geçireceğiz demektir. Şu Cevadın zevksizliğine de hayranım doğrusu! Hele sizin beni buralara sürükleyişinize hiç diyecek yok!

Raika Hanımefendi, arkası kendisine dönük oturan oğlunun bu sözünü, boşa giden çok manalı bir bakışla karşıladı; sonra, kelimelerini onun dimağının içine iyice yerleştirmek ister gibi ağır ağır telâffuz ederek cevab verdi:

— Pekâlâ biliyorsun ki İstanbulda kalamazdım. Muvakkat bir zaman için olsun uzaklaşmak lâzımdı...

Doktor Şefik, hızla geriye döndü, can sıkıntısile mukabele etti:

— Kabul! Fakat dağ başlarına sığınmak mecburiyeti de yoktu ya!

— Çiftlik çok güzelmiş. Etrafta av çokmuş. Ava çıkar, vakit geçirirsin...

— Avı sevmem... Hele avcıları hiç... Böyle eğlencelerden nefret ettiğimi bilirsiniz.

Raika Hanımefendi içini çekti:

— Bugün herşey sana fena görünüyor oğlum, dedi. Sinirlerin gene bozuk. İnşallah yarına kadar yatışır... Hele çiftliğe varalım da...

Sustu. Oğlunun kendisini dinlemediğini görüyordu. Doktor Şefik, yolun ortasını dağ gibi kaplıyan vurdum duymaz sürüye fena fena bakıyor, asabî parmaklarını direksiyon üzerinde oynatıyor, için için öfke buhranları geçiriyordu.

Klâkson, akşamın esmer sessizliği ortasında, keskin ve uzun iki çığlık daha attı. İnekler, durgun havayı yarıp uzaklara dağılan bu ısrarlı sesten usanmış gibi, başlarını, mağrur ve aheste, bir kere daha çevirip baktılar. Sürünün içinden, bu müz'ic sese doğru bir iki tekdir böğürtüsü daha yükseldi; boynuzlar, gene otlara doğru, ayni lâkaydî ile eğildi.

Doktor Şefik, kabil olsa, sürünün içine dalacak kadar büyük bir asabiyet geçiriyordu. Öfke kıvılcımları saçan gözlerile etrafı bir kere daha araştırdı:

— Bakın! diye haykırdı. Şu karşıda bir kadın oturuyor. Bu inekler mutlaka onundur!.. Bu kadar patırtıya hiç aldırış ediyor mu bak! Mubarek sanki heykel!

Sonra iki elini birleştirdi, boru gibi ağzına götürdü ve seslendi:

— Hey! Buraya baksana kadın! Sabaha kadar senin keyfini mi bekliyeceğiz? Şu sürünü yoldan çek de geçelim!

Kadın, bu emre hiç kulak asmadı. Orada, sürünün bulunduğu yol kenarındaki sed üstünde, gecenin loşluğuna gömülmüş, bir korkuluk gibi hareketsiz ve sessiz oturuyordu. Şefik, bu sefer sesini daha ziyade yükseltti:

— Sağır mısın? cevab versene!

Kadın gene aldırış etmedi. Doktor Şefiğin sabrı tükenmişti. Otomobilin kapısını hızla açtı, yere atladı, kadına bir kere daha haykırdı:

— Şu hayvanlarını buradan alacak mısın, almıyacak mısın? Yol üstünde sabahlıyacak değiliz, anladın mı?

Kadın, bu defa, başını hafifçe otomobile doğru çevirdi; fakat ne bir cevab verdi, ne de yerinden kımıldadı. Doktor Şefik, bu derece soğukkanlılık karşısında öfkenin hiçbir şeye yaramıyacağını anlamış gibi omuzlarını silkti, otomobilin içinde, işin sonunu sükûnetle bekliyen annesine dönerek:

— Bu kadın galiba aptal, dedi. Gördünüz mü başımıza geleni? Hayvan dilinden zerre kadar anlamam. Bu sürüyü nasıl defedeceğiz?

Raika Hanım, bir fikir vermiş olmak için:

— Sakın, dedi, kadıncağız sağır olmasın. Belki sesini işitmemiştir. Biraz yakına git bakalım.

— Sağırsa kör de değil ya! İşaretlerimi elbet görüyor. Hiç böyle sersem mahlûka rastgelmemiştim. Sanki karşısında karagöz oynuyormuş gibi alık alık yüzüme bakıyor. Kadın olmasa şeytan şunu tepele diyor billahi!

Doktor Şefik, kollarını kalçalarına dayadı; ne yapacağını düşünür gibi bir müddet durdu, sonra, uzun bacaklarını hızla açarak kadına doğru yürüdü. Yanına gelince omzunu dürttü:

— Baksana kuzum, dedi, sen dilsiz misin? Sağır mısın? Yoksa aptal mısın?

O esnada yüzü öte tarafa dönük olan kadın, başını ağır ağır Şefiğe doğru çevirdi; alaca karanlığın ortasında, ahenkli bir kadın sesi yükseldi:

— Bu saydığınız şeylerin hiçbirisi bende yok ama, siz bana söylesenize bakayım, deli misiniz, yoksa terbiyesiz misiniz?

Doktor Şefik hiç beklemediği bu mukabele karşısında birdenbire şaşırmıştı. Eli gayriihtiyarî başına gitti, kasketini çıkardı. Loş havaya alışmağa başlıyan gözlerini kadının yüzüne dikti. Bu yüzün, şimdi iyiden iyiye seçtiği hatlarında, hayretle karışık bir merakla uzun uzun baktı.

[Arkası var]

SON HABERLER

Hatay işinde dün kat'î bir anlaşmaya varıldı

Erkânıharbiye heyetleri arasında da bir anlaşma tahakkuk etti, imza merasimi bugün veya yarın yapılacak

[Arkası Sa. 3 sütun 1 de]

müzakereleri de anlaşma ile neticelendi

...0 — Anadolu Ajansının hususî ... bildiriyor:

...elçimiz Suad Davazla Hariciye ...kend Fone arasında Hatay meselesi ...nde yapılan müzakereler her nok ...etlerin anlaşma ile kat'î surette ne... ...r. Yarın öğleyin Suld Davaz ...matbuata beyanatta bulunacak...

...ansının verdiği malûmat

... — Havas ajansı bildiriyor: ...ki Türk - Fransız mü... ...bilkue neticelenmiştir. Ha... ...daki Türk Fransız kuvvetlerinin ...vcudunun teşti hususunda Antakya... erkânıharbiyer arasında yapılmakta ...n konuşmalda mevcud son müşkü... da bertaraf edilmiş addolunabilir.

Yarın Fransız Hariciye Nazırile Tür... ...e Büyük Elçisi arasında anlaşmanın ...ıl olduğunu müşahede için yapılması ...htemel mülatta bunların matbuata ...atay meselein halledilmiş olduğunu ...liğ etmeleri ariddir.

Hâsıl olan anlaşmanın Suriye hükûme... ...ce de tasvibi için müzakerelere derhal ...şlanacaktır.

Hataya gidecek askerlerimizin miktarı

Ankara 30 (Telefonla) — Burada, ...diplomatik şayi olan bir habere gö... Fransızlar müşterek emniyeti tesis ...n vazife alk üzere Hataya gidecek ...ürk askerî ...asının miktarının 2500 ...ferden mürekkeb olmasını teklif etmiş ...bu kıt'an taşıyacakları silâhları ci... ...tinden de ...zı noktai nazarlar ileri ...rmüştür.

Ayni mehldeki haberlere göre müş... ...rek emniyet tesis edecek askerî kıt'a - ...r kumandanın bir Fransız olması ta... ...fımızdan ...'i şekilde kabul edilme - ...ştir.

General Hudzinger döndü

Antakya 30 (Hususî muhabirimiz - ...n) — Komiserle temasta bulun - ...ak üzere ...yruta gitmiş olan General ...udzinger ...n talimatı alarak buraya dönmüştür.

Hatay «bizimkileri» bekliyor

Antakya 30 (Hususî) — Hatayda Türk askerine kavuşulmak üzere olan günlerin heyecanı yaşanmaktadır. Bütün memleket hazırlık içindedir. Sokaklar, evler, dükkânlar, hemen her yer bayrak - lar, Atatürkün resimleri ve büstlerile süslenmekte; duvarlara halılar, defne dalla - rı konulmaktadır.

Umumî yerlerde, sokaklarda, kahve - lerde, hele meşhur «Köprübaşı» nda halk, kadınlı erkekli mütemadi bir humma ve hararet içindedir. Orduyu bekle - mek ve karşılamak saadeti daha şimdiden ilk sevincini gönüllere doldurmuştur.

Ancak, halkta, sabırsızlık başlamıştır. Herkeste yeni bir haber almak, mes'ud hâdisenin vukuu yaklaşmakta olduğunu öğrenmek iştiyakı var. Gazeteler hararetle okunuyor, mütalealar yürütülüyor. Her ağızdan çıkan sual şu:

«— Bizimkiler ne vakit geliyor?»

Hatayda kıyafet inkılâbı da süratle ilerilemektedir. Düne kadar çarşaf içinde dolaşmağa mecbur olan Türk kadınları hemen bir hamlede peçelerini atmışlardır. Henüz peçesini çıkarmağa cesaret ede - miyenler arasında ise peçeli, fakat yazlık entarilerle sokağa çıkanlar pek çok. Şapka giymiyen erkek de kalmamış gibidir.

Halebde komitecilerin faaliyeti

Antakya 30 (Hususî) — Haleb, Hataya karşı bir suikasd merkezi haline gelmektedir. Suriyenin her tarafından gele - rek Halebde toplanan ve geceli gündüzlü Usbecilerin reisi Hâmid İbrahimin evinde içtimalar yapan bu sergüzeştçiler, Hatayın kurtuluşu aleyhinde kötü niyetler beslemektedirler. Halebde bulunan ve Ha - taydan Halebe giden Türkleri hapsede - rek dayak atmaktadırlar. Bu fesadcıların başlarında Emin Müyesser, Abdülka - dir, Germani Emin Haydar, Usbeci sekreteri Şefik Süleyman, Humus avukatlarından Abdülkerim vardır.

Komiteciler Hatay meselesini bahane ederek fikirlerini beyannameler dağıtarak yaymağa çalışıyorlar. Suriyenin mahallî hükûmeti, bütün bunlara göz yummakta - dır. — *Zeki*

Avam Kamarasında şiddetli münakaşa

Devlet esrarını ifşa eden bir meb'us divanıharbe veriliyor

Londra 30 — Ekseriyet liderlerinden M. Margesson, dün akşam kabineye «resmî esrar kanunu» ahkâmına tevfikan M. Şandys'in mes'uliyeti ve bu kanuna nazaran parlamento azalarının vaziyeti meselesini tetkik edecek olan hususî komite azasının isimlerini bildirmiştir. Bu isimler, neşredilmemiştir. Fakat, imtiyazlar daimî komitesinden tamamile ayrı olan bu komitenin M. Sandys'in diyanıharb huzuruna çıkması meselesini kökünden halletmeğe memur olacağı ve hükûmet ekseriyetinin sekiz mümessilile muhaliflerin altı mümessilinden terekküb edeceği zannedilmektedir. Her ne kadar askerî muhakeme usullerinin ilga edilmiş olduğu Avam Kamarasında beyan edilmişse de askerî tahkikat divanının bugün hususî bir toplantı yapacağı haber alınmıştır.

Mecliste münakaşalar ve Harbiye Nazırının beyanatı

Londra 30 — M. Dünkan Sandy, dün Avam Kamarasında ihtiyat ordusu mülâzimi sıfatile ve üniformasını giymiş olduğu halde evvelki gece teşkil edilmiş olan askerî tahkikat divanı huzuruna çıkmağa davet edilmiş olduğunu haber vererek hakikî bir protesto ve hayret fırtınası koparmıştır.

Mumaileyh, Avam Kamarası imtiyazlar komitesinin derhal keyfiyetten haberdar edilmesini istemiştir.

Başvekil, bu müracaati kabul etmiş ve müteakıben ordu meclisinden imtiyazlar komitesi bir karar verinciye kadar tahkikat komisyonunun takibatı tatil etmesinin rica edileceğini beyan etmiştir.

M. Çemberlayn, müzakerelere müdahale ettği sırada tahkikat komisyonunun Dünkan Sandy aleyhindeki ithamı de - ğil, belki gizli haberleri işaa etmiş olan zabıta aleyhindeki ithamları tetkik için vücude getirilmiş olduğuna işaret etmişti.

Amele fırkası mensublarının yeniden yaptıkları protestoya cevab veren M. Hor-Belişa, ordu meclisi divanının top - lantısında hazır bulunmamış olmakla beraber mezkûr divanın bir tahkikat divanı teşkili için ittihaz etmiş olduğu karardan mütevellid mes'uliyeti kabul etmekte olduğunu beyan etmiştir.

M. Hor - Belişa, ilâveten demiştir ki:

«— Tahkikat divanının bu meclisin imtiyazlarına tecavüz etmiş olduğu mevzuubahis değildir. Divanın gayesi, bir zabitin kendisine yapılan itimadı suiistimal edip etmedğini ve şayed böyle br kabahat vukua gelmişse, böyle bir tahkikatın ne gibi ahval ve şerait dahilinde âmmenin menfaatine tevafuk edeceğini tayin et - mektedir.

İfşaattan ordu meclisinin ne suretle haberdar olmuş olduğu suretinde sorulan suallere cevab veren M. Hor Belişa, bu babdaki haberin M. Sandy tarafından kendisine gönderilmiş ve kendisi tarafın - dan Harbiye Nazırına irsal edilmiş olan mektub vasıtasile elde edilmiş olduğunu söylemiştir.

Ordu meclisi, tahkikat icrasına otomatik olarak karar vermiştir.

Liberallerden M. Mander, askerî tahkikat komisyonunun teşkili anında M. Sandi'nin bu komisyon huzuruna çıkması ihtimalini Ordu meclisi azasile Harbiye Nazırının düşünüp düşünmemiş olduklarını sormuştur.

Nazır, şu suretle cevab vermiştir:

«— Bu ihtimali Ordu meclisci azasının düşünüp düşünmemiş oldukları hakkında bir şey söyliyemem. M. Sandi'nin ihtiyat ordusunun bir zabiti olmasından dolayı, meclise hesab vermek mecburiyetinde bulunduğunu düşünmüş olmaları mümkündür ve şayed başka bir zabit, M. Sandi'yi işte zimethal gösteren şahadetlerde bulunmuşsa komisyon huzuruna çıkması kendi menfaati icabatındandır.

M. Çemberlayn'ın bu meselenin derhal imtiyazlar komitesine tevdi edilmesine dair olan takriri eller kaldırılmak suretile kabul edilmiştir.

Komite, bugün toplanacaktır.

İmtiyazlar komitesinin toplantısı

Londra 30 — İmtiyazlar komitesi, bu sabah yeni bir celse akdetmiştir. Bu celseye M. Çemberlayn riyaset ediyordu.

Askerî tahkikat mahkemesi, Parlâ - mento tahkikat komisyonu raporunu verinciye kadar faaliyetini tehir etmiştir. (a.a.)

Milletler Cemiyeti alacak peşinde!..

Eski istikrazların faizleri de indiriliyor

Londra — Milletler Cemiyetinin istikrazlar komitesi, senelik altıncı raporunu neşretmiştir.

Bu rapor geçen sene sarfedilmiş olan ...sainin ...a netayicinin geçen sene ...lif edilen Danzig ve Macaristan ...krazları idayetteki mukavelevî fa... ...i daimî lde tadil eden nizamname... mer'iyete vkiine vazedilmiştir.

Komiteden başka, Yunanistanın mayısta kat'iyyen tediyatta bu - namış ğunu kaydetmektedir. Komemin vaziyetini tarsin etmek ...şimdi hükûmetin sarfetmiş olduğu ...esaiyi takta, yalnız komitenin de ...hmini ve, bu hükûmet bu vaziyeti ha ziyade islah etmek arzusunda ise ...ici borç meselesini daimî surette ...zim etmek maksadile hâmillerin mu - ...batını temin etmeğe gayret edece... ...mütalea da bulunmaktadır. (a.a.)

Papın Japonyaya vâki müracaatı

...ndra (Hususî) — Romadan bildirildiğine göre, Papa Çindeki açık şehirlerin bombardımanına nihayet verilmesi için Japon hükûmeti nez - dinde teşebbüslerde bulunmuştur. Japon hükûmetinin bu müracaate müsaid cevab vereceği söyleniyor.

Sovyetler haksız mı?

To... 30 — Domei ajansından: ...in ... Hariciye Nazırı, Japon sularına ...mış olduğundan kaptanı 1500 yen ce... ...ya mahkûm edilmiş olan bir Sovyet ge... ...isinin ...iisadere edilmesi üzerine Sov... ...etlerin yapmış oldukları protestonun hak... ...olduğunu beyan etmiştir.

Sovyetl..., Japonyanın ittihaz etmiş ol... ...kları ka...rın 1905 tarihli Ortsmut mu... ...desi ahkâmına muhalif olduğunu iddia ...yorlardı.

M. Üstündağın muhakemesi

Duruşma, 14 temmuz gününe tehir edildi

Ankara 30 (Telefonla) — Asrî mezarlık ittihaz edilen arsaların istimlâk işlerindeki usulsüzlükten dolayı İstanbul Valisi Muhiddin Üstündağla Belediye erkânından bazıları hakkında Devlet Şûrasınca lüzumu muhakeme kararı veril - miş ve muhakemenin Temyiz Dördüncü Ceza dairesinde bugün yapılması takarrür etmiş, alâkadarlara davetnameler gönderilmişti. Bu sabah saat 9,30 da açılan celsede alâkadarlardan yalnız biri bulunmuştur. Vali Muhiddin Üstündağ, Atina seyahatine çıkmış olduğu cihetle tebligat yapılamadığı anlaşılmıştır. Muhakeme, İstanbul Valisine tebligat icrası için 14 temmuza tehir edildi.

400,000 liraya satılan bir at

Paris 30 — Londradan Figaro'ya bildirildiğine göre pazar günü büyük Paris mükâfatını kazanmış ve şimdiye kadar asla yenilmemiş olan Mearko adındaki İtalyan atı 60,000 İngiliz lirasına Marten Benson adında bir İngiliz tarafından satın alınmıştır. (a.a.)

Osmanlı borclarına aid müzakereler son safhada

Paris 30 — Anadolu Ajansının hu - susî muhabiri bildiriyor:

Osmanlı borclarının ödenmesi tarzına dair cereyan etmekte olan müzakereler son safhasına girmiştir.

Suriyeli tahrikâtçı Hindistanda yakalandı

Simla 30 — Röyter ajansı muhabirinden:

Veziristan kabilelerinin yardımile Afgan Hanedanını devirmek tasavvurunda bulunduğu iddia edilen Suriyeli esrarengiz tahrikâtçı Şamipir, teslim olmuştur Kendisinin Suriyeye sevkedileceği tahmin olunmaktadır.

80 Mısırlı talebe geliyor

Ayın dördünde şehrimize 80 Mısırlı talebe gelecektir. Talebeler, burada ü... gün kaldıktan sonra Ankaraya gide... ceklerdir. ...uk ha... ...

Tenkid

«Zeytindağı»

Yazan: *PEYAMİ SAFA*

Türkçede okunacak bir kitab bulamıyan garb hayranı münevverlerimizden biri, Falih Rıfkının «Zeytindağı» nı görmemiş olacak ki, on beş gün kadar evvel gönderdiği bir mektubda bana şunları yazıyordu:

«Ben Theodor Storm'u, Thomas Mann'ı, André Maurois'yı, André Gide'i bırakıp Mahmud Yesariyi, Esad Mahmud Karakurdu, Bürhan Cahidi nasıl okuyabilirim? Efendim?.. Bana yazık değil mi?»

Saydığı Türk muharrirlerinden hiçbiri, o yabancı muharrirlerin ayarında olmasa bile, Dördüncü Vakıf hanının önündeki bozuk yayakaldırımında yürüyemediği için, Pariste, Şanzelize'de oturmayı tercih eden bir vatandaşla bu mektubu yazan münevver arasında ne fark vardır? Bütün Türkler böyle düşünseler Parisin nüfusu 21 milyona çıkar ve Türkiye bomboş kalır. Eğer Vakıf hanının kaldırımlarını tamir etmek ümidi varsa, bu, garb hayranı münevverlerimizin tamamile aksine düşünmekle mümkün olacaktır.

Gene türkçede ele alınacak bir kitab bulamıyan dostlarımdan biri, geçen gün bana Zeytindağını okuduktan sonra kanaatini değiştirmeğe hazırlandığını söyledi. Mektubu yazan okuyucumuza da cevab olarak yalnız Falih Rıfkı imzasını taşıyan eserlerin bir listesini göndermek yetişir.

Zeytindağı, Büyük Harbin dört senesini Cemal Paşanın emrinde, Dördüncü Ordu karargâhında geçiren muharririn kısa intıbalarıdır. Sonu inkıraza varan bir hezimetin krokisinden başka birşey olmıyan bu eserde geniş bir tarihçi veya içtimaiyatçı görüşü aranamaz. Falih Rıfkı Atay, bakışlarını Cemal Paşa imparatorluğunun Suriyedeki mes'uliyetsiz ve kanlı saltanatına çevirdiği zaman, gözlerine vuran en keskin boyaların ve en sert çizgilerin delâletile, mevzuunun ucsuz ve dibsiz karışıklığında kaybolmaktan kendini kurtarmıştır. Bir mesele halletmek iddiasında olmıyan bu kitab, yakın tarihin bir iki sene içinde kendiliğinden hallediverdiği meseleleri bize kibrit aydınlığında görünen hazin ve korkunc birer inkıraz manzarası, komiğinde bile dehşet saklı birer fıkra ve menkıbe halinde veriyor. Bunların içinde, «Allahaısmarladık» gibi, bütün mekteb kitablarında, bütün ceb defterlerinde, bütün hafızalarda bulunmamasına hayret edilecek kadar güzel, bin defa okunacak kadar güzel parçalar var. Tek kelimesine kıyamadığım halde yarısını feda etmeğe mecbur olarak o yazının son parçasını buraya alıyorum:

Zeytindağının çamları arasından, güneşi hiç sönmiyecek, hiç akşam gölgesi görmiyecek gibi bakan Lût çukuru, şimdi bütün imparatorluğu içine çeken bir mezar gibi, genişleyip derinleşiyor.

Eşyamı ve kâğıdlarımı bavuluma yerleştiriyorum. Artık Şamdan ayrılıyo - ruz. Cemal Paşa, İstanbulda istifa edecektir.

Tren giderken iki tarafımızda Suriye ve Lübnanı sanki safra gibi boşaltıyoruz. Yazın kendimizi Anadolu köylerinin arasında Kudüssüz, Şamsız, Lüb - nansız, Beyrutsuz ve Halebsiz, öz can ve öz ocak kaygısına boğulmuş, öyle perişan bulacağız.

Kumandanım harab Anadolu topraklarını gördükçe:

— Keşke vazifem buralarda olsaydı, diyor.

Keşke vazifesi oralarda olsaydı... Keşke o altın sağnağı ve enerji fırtınası, bu durgun, boş ve terkedilmiş vatan parçası üstünden geçseydi...

— Eğer kalırsam, diyor; bütün emelim Anadoluda çalışmaktır.

Eğer kalırsa, eğer bırakırlarsa... Anadolu hepimize hınç, şüphe ve emniyetsizlikle bakıyor. Yüz binlerce çocuğu - nu memesinden sökerek alıp götürdü - ğümüz bu anaya, şimdi kendimizi ve pişmanlığımızı getiriyoruz. İstasyonda bir kadın durmuş, gelen geçene:

— Benim Ahmedi gördünüz mü? diyor.

Hangi Ahmedi? Yüz bin Ahmedin hangisini?

Yırtık basmasının altından kolunu çıkararak, trenin gideceği yolun, İstanbul yolunun aksini gösteriyor:

— Bu tarafa gitmişti, diyor.

O tarafa? Adene mi, Medineye mi, Kanala mı, Sarıkamışa mı, Bağdada mı?

Ahmedini buz mu, kum mu, su mu, iskorpit yarası mı, tifüs biti mi yedi? Eğer hepsinden kurtulmuşsa, Ahmedini görsen, onu da benim kadar yabancı bulacaksın; gözünün ışığı sönmüş, çu - kur yanağı kemiğine batmış, omzu göçmüş, ona da soracaksın:

— Ahmedimi gördün mü?

Hayır... Hiç birimiz Ahmedini gör - medik. Fakat Ahmedin her şeyi gördü; Allahın Muhammede bile anlatamadığı cehennemi gördü.

Şimdi Anadoluya batıdan, doğudan, sağdan, soldan bütün rüzgârlar bozgun haykırışarak esiyor. Anadolu; demir - ...an ve çeşme başlarına ...nu arıyor. ...r, kamyonlar, hepsi, ...d kesilmiştir.

ondan, Anadoludan utanır gibi, hepsi İstanbula doğru, perdelerini kapamış, muşambalarını indirmiş, lâmbalarını söndürmüş, gizli ve çabuk geçiyor.

Anadolu Ahmedini soruyor. Ahmed, o daha dün bir kurşun istifinden daha ucuzlaşan Ahmed, şimdi onun pahasını kanadını kısmış, tırnaklarını büz - müş, bize dimdik bakan ana kartalın gözlerinde ölçüyoruz.

Ahmedi ne için harcadığımızı bir söyliyebilsek, onunla ne kazandığımızı bu anaya anlatabilsek, onu övündüre - cek bir haber verebilsek... Fakat biz Ahmedi kumarda kaybettik!

Yalnız bu parça, eserin diğer kısımlarında, müsamahasız bir tenkid gözünün yakalıyabileceği kusurları silmeğe tekbaşına kâfidir. Fakat bu kitabın yalnız müellifine değil, varsa, muarızlarına ve acı yüzlü hakikate de bir hizmet yapmış olmak için, eserin kifayetsiz kalmış taraflarından da biraz bahsedelim.

Birkaç parçası ayrılmak şartile, bu kitabın bize en ehemmiyetli ve en nafile teferruatı ayni kibirli ve soğukkanlı tonla anlatan, gölgesiz ve içine aldığı çöl kadar düz, yeknesak bir kıraat kitabı üslûbu vardır. Büyük Harbin başlamasından, gidişinin çeşid çeşid safhalarına kadar bir çok ehemmiyetli tarih vak'aları ve peygamberin mezarı gibi manası şeklinden ibaret olmıyan büyük tarih manzaraları bu kitabda, Kalyoncukulluğunda bir manav arbedesi ve bir bakkal dükkânı kadar ehemmiyetlerinden tecrid edilerek anlatılıyor. Hızla geçen bir trenin penceresinde bir kâğıd parçası üstüne alınmış notlar gibi acele intıbalar ve sık sık «bütün dava budur.» tarzında, askerî bir tonla verilmiş keskin hükümler arasında bazı tezadlar da göze çarpıyor: Eserin 45 inci sahifesinde «Halebden Adene kadar süren o koca memlekette» bir Arab meselesi yoktur; 49 uncu ve 52 nci sahifelerde ise Âliye divanıharbinin en büyüklerini öldürdüğü bir Arab milliyetçiliği vardır. O kadar vardır ki «bunlar zindandan ipe kadar, Arab marşı okuyarak, cesur ve dik başlı gitmişlerdir.» 42 nci sahifede «Türk milletinin kendi başına devlet yapamıyacağına» inanan Osmanlı emperyalizmi, birkaç sahife sonra (S.51) bize İttihad ve Terakkinin bünyesinde «Arnavud, Ermeni, Rum ve Arab bütün ekalliyetlerin milliyetçi ve istiklâlci unsurlarının can düşmanı» halinde gösteriliyor.

Bütün bu tezadların ve kifayetsizliklerin mazeretini de muharririn Büyük Harb başlarken henüz yirmi yaşını geçmemiş olmasında bulabiliriz:

«Yirminci asrın on dördüncü senesinde henüz yirmi yaşını tamamlıyordum. Bir yaprak kadar hafiftim: İçimin hiçbir kaygı ile burkulduğunu hissetmiyorum.»

Yirmi yaşına kadar devam etmiş bir masumiyetin bu itirafından sonra, onu takib eden birkaç senenin hatıralarından, daha fazla olgunluk beklemeğe hakkımız yoktur.

PEYAMİ SAFA

Çekoslovakya ekalliyet davasını halle çalışıyor

Başvekil Polonya ve Macaristan siyasî mümessillerile de müzakerede

Prag 30 — Çeteka tebliğ ediyor:

Başvekil, dün mil liyetler meselele - rile iştigal edecek olan parlamento heyetinin ihzarî mesaisine devam etmiştir.

Başvekil, birkaç gün evvel davet etmiş olduğu Polonya ve Macaristan siyasî mehafilinin mümessillerile görüşmüştür. Muma - ileyh, Alman sosyalist - demokrat fırkasının mümessillerile de görüşmüştür. Bu görüşme, bugün de tekrar edilecektir.

Çekoslovakya Başvekili M. Hodza

Ekalliyetlerin siyasî fırkaları mümessillerile yapılan bu müzakerelerin çerçevesi dahilinde olmak üzere Başvekil, muhaliflerin parlamentodaki grupları - nın mümessillerini de kabul edecek - tir. (a.a.)

İtalya harbiye müsteşarı Berline gidiyor

Berlin 30 (Hususî) — Alman erkânı - harbiye reisinin daveti üzerine, İtalya Harbiye Nezareti müsteşarı General Albetro Pariani, temmuzun üçünde Berlini ziyaret edecektir. Bir hafta Almanyada kalacak ... İtalyan ... Berlindeki ...

...vetiye ve duhuliye yok... Genc Cumhuriyet neslinin değerli ...mahsullerile vücude gelen bu sergiyi bütün ...

HEM... ...ESİNDEN

Fransanın ... niyeti ... mektir?

Hatay meselesi, bozuk ve ... kadar bihavaların barometresi gi...uş bulu... de birde değişerek biz gazetecileri de şaşırtıyor. Bu dava çıktı çıkalı, kaç defa, halloldu, bitti dedik; sonra da, kaç defa, işin tekrar sarpa sardığını yazdık. Muhterem okuyucular, artık haberlerimize de, mütalealarımıza da, tahminlerimize de inanmasalar haklıdırlar. Fakat, vaziyette hiçbir yenilik ve değişiklik olmadığı halde karilerine mutlaka yalan havadis vermek gayretkeşliğile gürültülü haberler uyduran ve hiç birşey bilmedikleri için, üstelik uydurdukları da manasız ve mantıksız şeyler olan bazı arkadaşlar müstesna, gazetecilerin bu meselede kabahatleri yoktur. Kabahat, sözünde durmıyan ve mütemadiyen fırıldak gibi dönen Fransadadır.

Fransa, Hatay davasında «ne yârdan ne serden vazgeçemiyen» adam vaziyetindedir. Birçok dostlarının ve komşularının birer birer kendisinden yüz çevirdiğini gören Fransa, 1914 teki siyaset hatasını bir daha tekrarlamak ve Türkiyeyi kendinden kaçırmak istemiyor. Hem, bugünkü kuvvetli Atatürk Türkiyesinin âciz Osmanlı İmparatorluğuna hiç benzemediğini de pekâlâ biliyor; fakat, Hataydan da bir türlü vazgeçemiyor. Çünkü, müstemlekeci ruhu doymak bilmez; bir deniz aygırı gibi sömürücü ve bir sülük gibi emicidir. Sonra, bir kısım Fransızların açıkça söylemekten ve yazmaktan çekinmedikleri gibi, Fransanın Adana ve havalisinde gözü vardır. Hatay, Türk topraklarına doğru yapılacak askerî bir hareket için, iyi bir sevkulceyş yolu ve güzel bir taarruz üssüdür. Burada, müstakil bir Türk idaresinin teessüsü, Fransanın işine gelmez. Fransanın bu fena niyetlerinin en büyük delilini, gene bize Fransız gazeteleri veriyor. Hatayda cereyan eden askerî müzakerelerin en halledilmez noktasının oradaki ... sız askerî kuvvetleri arasında ... meselesi olduğunu, Fransız ...dir. Nite... okuyoruz. Fransa, Hatayda bir miktar Türk askeri bulunmasına razıdır amma, bir şartla, diyorlar; Hataya giren her Türk kıt'asına mukabil, bugün orada mevcud Fransız kuvveti, bu Türk askerleri nisbetinde artırılmalıdır. Fransız gazeteleri, bizim, Hataydaki Türk ve Fransız kıt'aları arasında sayıca müsavat istediğimizi yazarak buna kızıyorlar. Çünkü Fransa, şimdi Hatayda bulunan kendi kuvvetlerini, bu mıntakanın müdafaa, muhafaza ve himayesinin esası addediyor - muş.

Bu iddianın tahtında müstetir mana nedir, biliyor musunuz? Fransa, Hataya hâkim olmak istiyor. Fransız kuvvetlerile ayni miktarda Türk askeri Hataya girdiği takdirde, Hataydaki Fransız hakimiyeti, Fransızların fikrince, hemen hemen yok hükmüne girecektir.

Biz, bu iddiaya şöyle cevab verebiliriz: Türk askerleri Hataya girince, oradaki Fransız askerlerini ayni nisbette artırmamalı, bilâkis eksiltmelidir. Hatayın müdafaa, muhafaza ve himayesi maksadile Fransanın orada bulunmasını lüzumlu gördüğü miktar askere, ayni maksadı güden Türk kıt'aları da iltihak edince, Fransız askerlerini o nisbette azaltmak lâzım gelmez mi? Meselâ, Fransa, Hatayı müdafaa için, bugün, orada altı alay bulundurmağa lüzum görüyorsa, üç Türk alayının Hataya girmesi üzerine Fransa, üç alayını geri almalıdır; çünkü Hatayı korumak için ihtiyac gördüğü altı alayın üçünü Türkler temin etmiş olacaktır. Zaten, Fransa, 19 mayıs 1937 tarihli Türk-Fransız itilâfnamesile Hatayda emniyet ve asayişin muhafazasile Hatayın müdafaasına Türkiyenin de iştirakini kabul etmiştir. Beraberce yapacağımız bu işlerde, bizim yardımımız Fransayı zahmetten ve masraftan yarıyarıya kurtaracak de - mektir. Hatayda Türk ve Fransız askerleri kuvvet ve nüfuz yarışı yapacak değillerdir; iş birliği yapacaklardır. Binaenaleyh Fransanın hüsnüniyeti varsa, bu küçük hesabın doğruluğunu hemen kabul etmesi lâzım gelir. Fransızların, Hataya girecek Türk askeri nisbetinde kendi kuv - vetlerini artırmakta ısrar etmeleri, bu hüsnüniyetin mevcud olmadığını ispata kâfi, çok kuvvetli bir delildir.

Başvekil, yarın şehrimize hareket ediyor

[Baştarafı 1 inci sahifede]

...dan Diyarbakır ist...inde hareket etti. Maarif Vekili, ev...ce de yazmış oldu...

...lisinde bir tetkik s...

Galatsaraylılar cemiyeti ...da kurulac...

Her ayın ilk cuması toplanan... rar vermiş olan cemiyetimiz, ... Park otelin toplantı yeri olarak i... etmiştir. Bütün Galatasaray... maaile yemeğe ...

Mahkûm

Peride Celâl

...ölümünden iki gün son- ...armalar geldi. Hasanı alıp ... Evvelâ bu işe köyde herkes şaş- ...t bir müddet sonra hâdiseyi ol - ...gibi kabul etmekten de geri dur - ...lar. Zaten köylü birşey olur mu olmaz mı diye, uzun uzun düşünerek kendini yormayı pek sevmez. Nihayet ateş olmıyan yerden duman çıkmaz der, kesip atar. Bu sefer de öyle oldu. Hep bir ağızdan: «Hasan kaynanasının paraları...a konmak için kadıncağızı boğuvermiş ...erse..» dediler, delikanlıya katil damgasını yapıştırdılar. İhtiyarın öldüğü gecenin sabahı Hasanın, karısını komşu köydeki bir düğüne yollaması ve kadın çocukları götürmek istemediği halde çocukların orada eğleneceklerini söyliye - rek onları beraberine alması için ısrar etmesi şüphelere büsbütün kuvvet vermişti.

Biraz da Hasanın karısından bahset - mek lâzım. Zehra gerçekten kocasına bağlı bir kadındır. O kadar güzel değil, fakat şuh, neş'eli gürbüz birşey. Biraz şehlâ olan siyah gözlerine hatta amcasının küçük oğlu da dahil olduğu halde az kimse yanmamış. Hâlâ da tutkunları yok değil. Meselâ bitişik komşusu nalband Ali, kadıncağızı tenha buldukça içinin yangınını döker durur. Fakat Zehranın aldırdığı yok. Sonra bereket versin karşı komşuları Hacı İsmaile. O genc kadının peşine düşmek istiyenlere güzelce paylarını verip terslemeyi adeta kendine itiyad edinmiştir. Hasana daima babaca nasihatlerde bulunur, karısına dikkat edip elin itinden, köpeğinden sakınmasını söyler. Bu adamı bütün köylü çok sever, hürmet eder. Hasanla da arası iyidir.

Hasan köyden iki jandarmanın ara - sında gittiği günün akşamı herkes kahvede: «Tu soysuz!, İhtiyar kadına nasıl kıydı!» diye, demediğini bırakmadı da yalnız o birşey söylemedi. «Ne yapsın bir kazadır, elinden çıkmış işte!» diye içini çek... sustu.

P...nın ertesi günü Zehra dü - ... ve anasının öldüğünü du- ... da çirkin bir şüphe altında ...ürüldüğünü görünce ne yapaca... şaşırdı. O neş'eli, patavatsız, gürültücü kadın birdenbire süt dökmüş kedilere döndü. «Hasan yapmaz bu işi» diyor da başka birşey demiyor. Hasanın başına gelen felâketten memnun olanlar da yok değil. Başta nalband Ali. Göz koyduğu kadının böyle kimsesiz, tek başına kalması kimbilir ona ne ümidler vermekte. Gelelim köylülere. Onlar şöyle düşünüyorlar: Mademki Hasan o gün karısını çocuklarla ısrar ederek düğüne yollamıştı. Demek ki maksadı evde kocakarı ile yalnız kalıp bu işi becermek, yani onu öldürmekti. Zaten nalband Ali gece onların damlarından bir takım gü - rültüler, iniltiye benzer sesler duymuştu. Sonra kocakarı ihtiyardı, doksan yaşındaydı amma daha öleceğe benzemiyordu. Gece dipdiri yatıp da sabah yatağında ölü ...lunması epey manidar değil miydi? Hem kadın zengin ve hasis olduğuna göre paralarını almak için damadının onu boğazlayıverdiği apaçık meydandaydı. Bereket versin ki adliye köylüler kadar işi çabuk kestirip atmıyordu. Bir ihbar vaki olmuş, imzasız bir mektubla Hasanın kaynanasını öldürdüğü adliyeye bildirilmişti. Bunun üzerine kadının anî ölümü de şüpheli görülerek damadı tevkif edilmişti. Fakat henüz Hasanın katil diye, mimlenmesi manasızdı. Tahkikatın neticesini beklemek lâzımdı.

Hasanı hapisaneye kovdular. Evvelâ delikanlının mazisi araştırıldı. Onun kavgayı, gürültüyü sevmiyen, kendi halinde bir insan olduğu, şimdiye kadar kimseye bir fenalık etmediği anlaşıldı. Sorguya çekildiği gün duyduğu hayretten hâlâ kurtulamamış olan ve sorulan suallere ne cevab vereceğini şaşırarak durmadan kekeliyen Hasana müstantik bile acıdı. Onun berrak çocuk bakışlı gözlerine yüzünden bir teessür buruşması gelip geçerek baktı ve merak etmemesini, bu ihbarın herhalde bir düşmanlıktan ileri geldiğini, hakikatin pek yakında meydana çıkacağını söyledi. «Haftaya kalmaz köye dönersin» dedi. Hakikî kanaati de buydu. Fakat ölü mezardan çıkarılıp da hükû - met doktoru tarafından muayene edildiği zaman iş biraz çatallaştı. Kadının sol şakağında hafif bir morluk vardı. Alnına doğru da başı biraz sıyrılmıştı. Bu belki evvelce bir düşme neticesinde olmuştu. Bununla beraber başına yediği şiddetli bir darbe ile bu hale geldiği de düşünülebilirdi. Köylülerin şehadeti de gencin mücrim olmadığı kanaatini sarsacak bir şekildeydi. Hepsi «o öldürdü» diyorlardı. Hem de hiçbirinin Hasana bir düş - manlığı olmadığı halde.. Peki böyle söylemelerine sebeb? Çünkü onların kanaati buydu ve artık hiçb... şey bu sabit fikri kafalarından silemez... Hasan kaynanasını öldürmüştü.. Deli... mi? Derhal bir ...dan sıral... ...rlar-... ...üğüne... kağındaki çürük, sonra nalband Alinin duyduğu iniltiler..

Zehra kocasının vaziyetinin birdenbire müşkülleştiğini duyar duymaz, derhal ağlıya sızlıya şehre koştu. Anasının şakağındaki çürüğün, başındaki sıyrığın bir hafta evvel minderinden yardımsız kalkmağa yeltendiği bir sırada düşme neticesinde olduğunu ağlıyarak yeminlerle temin etti. Bu şehadeti adliye müsaid karşıladı. Fakat haricdekiler kadının kocasını çok sevdiğini ve onu kurtarmak için böyle bir yalan uydurduğunu söylüyorlardı.

Zehra kocasının lehinde şehadette bulunup da mahkemeden çıktığı esnada, o gün kapıda komşusu Hacı İsmaile tesadüf etti. Hacı genc kadına yaklaştı. Müşfik bir tavırla kulağına eğildi ve ona bir daha böyle mahkemelere gelmemesini, sonra kendisini de suç ortağı diye yakalayıp hapse koymağa kalkabileceklerini, yazık günah olacağını söyledi. Kocasından havadisler verdi. Hasan: «Köyde çocukların başında otursun. Beni görmeğe filân gelmesin. Yakında herşey hallolacak döneceğim» demişti. Genc kadın boynunu büktü, içini çekti ve Hacıdan ayrıldı. Eşeğine binerek köyün yolunu tuttu.

Hasana gelince, hapisanenin parmaklıkları arasında sessiz, sakin oturuyordu. Arkadaşları hepsi korkunc bakışlı, fena yüzlü kimselerdi. İlk günler çirkin çirkin gülerek: «Nasıl öldürdün moruğu be!» diye, ona yaklaşmışlar, etrafında halka olmuşlardı. Fakat o kaşlarını çatmış, hepsini öfkeli öfkeli süzmüş ve tek kelime bile söylemiyerek bir köşeye çekilmişti. Fazla düşünceli, dalgındı. Zaman zaman içini çekiyor, sonra parmaklıklara gidip kocaman nasırlı ellerile demirleri kırmak ister gibi sıkarak dışarıya bakıyordu. Ona bu fenalığı kim yapmıştı? Mektubu adliyeye kim yollamıştı? Kendi kendine hep bunu soruyordu.

Hapisanede onu arayan kimse yoktu. Ne karısı geliyor, ne de köyden bir kimse uğrayıp hatırını soruyordu. Yalnız karısının şehadette bulunduğu günden beş altı gün sonra Hacı İsmail onu görmeğe geldi. İki hemşeri kucaklaştılar. Hacı delikanlıya merak etmemesini, yakında kurtulacağını söyledi. Zaten Hasanın da son günlerde eski durgun hali kalmamıştı. Çünkü ikinci sorguya çekilişinde aleyhindeki delillerin kuvvetli olmadığını ve kendisini yakında salıvereceklerini avu - katlardan bir hayır sahibi ona müjdelemişti. Memnundu. Komşusuna karısını, çocuklarını sordu. Neş'eli neş'eli konuştu. Fakat Hacı İsmailin sıkıntılı bir tavrı vardı. Birşey söylemek istiyor, yerinde kıvranıp duruyordu. Nihayet bir aralık delikanlıyı bir köşeye çekti. Kulağına boğuk bir sesle birşeyler fısıldadı. Hasanın rengi sapsarı olmuş, gözleri dönmüştü. Sonra aralarında şiddetli bir münakaşa geçti. Birbirlerinden ayrılırlarken Hacı onun omzunu okşıyarak: «Bu işi temizle oğul. Ne yaparsan yap, temizle» diye, mırıldandı ve çıktı gitti.

Hasan koğuşa avdetinde gene bir köşeye çekildi. Birdenbire çok değişmişti. Artık o sakin, kendi halinde mağmum adam değildi. Yüzü tekallûs etmiş, bakışları korkunc bir hal almıştı. Hele Hacı İsmailin anlattığı şeyleri hatırladıkça çılğın bir öfke ile sarsılıyor, boyun damarları şişiyordu. Demek kendisinin yoklu - ğundan istifade etmişlerdi.. Hem de ne alçakça bir şekilde! Zehra nasıl razı olmuştu? Fakat Hacının dediği gibi karısının bu işte hiç suçu, günahı yoktu ki.. Nalband Ali zavallının tarlada yalnız olmasından istifade etmemiş miydi? Ah alçak bunu nasıl yapmıştı? Artık emindi. Kendisini ihbar eden de oydu. Karısına göz koymuştu. Bu yüzden işte hertürlü fenalığa baş vurmuştu.

O gece hiç uyumadı. Hep parmaklıklara başını dayıyarak ve çok yol yürü - müş bir insan gibi soluyarak düşündü durdu. Yakında mahpesten kurtulacaktı. Buna emindi. Başına bir kaza gelmişti. Köylü böyle şeyleri çabuk unutur. Nekadar kuvvetle itham ederse, o kadar kolay da affederdi. Herşey unutulacaktı. Fakat öbürü, o namus lekesi.. Hacı haklıydı. Bu işi ancak kan temizlerdi.

Sabah koğuş arkadaşları onun yüzüne hayretle baktılar. Bu yüzü garib bir morartı bürümüştü. Gözler içeri doğru kaçmış ve alın ihtiyar bir adamın alnı gibi buruşmuştu. Nesi olduğunu sormak için yanına yaklaşanlara korkunc bakışlar fırlattı ve bütün gün ne birşey yedi, ne de bir tek kelime konuştu.

Ertesi sabah hapisanede bütün mah - kûmları heyecan içinde bırakan bir ha - ber çalkandı. Hasan kaçmıştı. Hem de parmaklıkları kırarak.. Hapisane derhal sıkı bir muhafaza altına alındı. Etrafa jandarmalar koşturuldu ve öğleye doğru Hasan ellerinde kelepçe ile avdet etti. ...akat artık o hakikî bir katildi. Ellerine ...lband Alinin kanı bul...ıştı. Bu sefer sorgu ve mahkeme pek kısa sürdü. Hasan idama mahkûm oldu.

Bir gece sabaha karşı onu uyandırdılar. Evvelâ çocuk bakışlı elâ gözlerini kırpıştırarak etrafındakilere hayretle baktı. Fakat vaziyeti çabuk kavradı. Derhal ayağa fırladı, hiç telâş ve korku göstermiyerek beyaz ölüm gömleğini sükûnetle giydi.

Şehrin en büyük meydanına sehpa kurulmuştu. Etraf oldukça kalabalıktı. Alaca karanlıkta insanlar birbirlerini iterek ileriye doğru başlarını uzatıyorlardı. Dehşetle açılmış gözler bir an bile mahkûmun üzerinden ayrılmıyordu.

İmam telkini yaptı. Müddeiumumî ithamnameyi bir kere daha okudu ve ona son arzusunu sordu. Delikanlı cebindeki elli kuruşun, gümüş saatinin selâmlarile beraber karısına götürülmesini söyledi. Sonra metin adımlarla sehpaya çıktı. Çingeneyi iterek ipi kendi elile boğazına geçirdi, ayağının altındaki iskemleye bir tekme savurdu. Karanlıkta bir an bir çift bakış parladı. Sonra baş sert bir hareketle öne düştü, vücud beyaz bir mum gibi birdenbire uzayarak ipin ucunda sallandı. Halkın arasında derhal bir kaynaşma oldu. Çingene mübaşire: «Çarıklarını ben alıyorum» dedi. Karısının elile ördüğü topuğu ve koncu kırmızı çiçekli beyaz yün çorablarını elçabukluğile bir başkası çekip sıyırdı ve kalabalık yavaş yavaş dağılmağa başladı.

***

Aradan iki ay gibi kısa bir müddet geçtikten sonra Zehra Hacı İsmaille evlendi. Bu izdivacı köyün büyükleri çok muvafık görmüşler: «Senin gibi ipe asılan herifin karısını başka kimse almaz, Hacı melek gibi adam. Hazır çocuklarına merhamet ediyor, seni istiyor. Sakın olmaz deme. Çocuklarına baba, sana buyruk olur» diye onunla evlenmesi için hepsi de ısrar etmişlerdi.

İnsanları bazan nekadar yanlış tanıyoruz. İşte misal: Köylülerin ahlâk timsali olarak tanıdıkları Hacı İsmail.. Melunca bir plân düşünerek delikanlıyı lekelemek için evvelâ kaynanasını öldürdü - ğünü adliyeye ihbar eden, onun bu işten alnının akı ile sıyrılacağını sezince bu sefer de nalband Alinin tarlada karısına tecavüz ettiği yalanını uydurarak onu hapisten kacmağa, intikam almağa teşvik eden ve nihayet emeline muvaffak olarak delikanlıyı ortadan kaldırıp göz koyduğu kadına malik olan Hacı İsmail, Zehranın yeni kocası..

Peride Celâl

Askerlik işleri

Fatih kaymakamlığından:

1 — 316 - 329 bakayasile 330 - 333 dahil doğumlu gayriislâm san'atkâr erat celb ve sevkolunacaktır.

2 — Bu doğumlulardan bedel verme şartlarını haiz olanların nakdi bedelleri 5/7/938 akşamına kadar kabul olunacaktır.

3 — Şubede toplanma ve sevk günü 6/7/938 sabah saat 8 dir.

4 — Tayin olunan toplanma gününde mükelleflerin şubede bulunmaları, toplanma gününde gelmiyenler 2850 sayılı kanunla ceza göreceklerinden alâkadarların buna meydan vermemeleri tebliğ ve ilân olunur.

* * *

Askerlik şubesinde mevcud defterlerde kaydı bulunamıyan Yd. muhabere asteğmeni Mehmed Kemal oğlu Ahmed Reşadın (43524) şubeye müracaat etmesi.

***

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinden:

Henüz sevkedilmemiş olan aşağıda doğumları yazılı erat 6/7/938 çarşamba günü sevkedileceklerinden o gün saat 8,30 da şubede hazır bulunmaları ve bu erattan bakiyye ve cezalı vaziyette olmayıp da bedel vermek istiyenlerin bedellerinin 5/7/938 salı günü akşamına kadar kabul olunacağı ilân olunur.

1 — 316 - 329 dahil bakaya gayriislâm san'atkâr.

2 — 330 - 333 dahil gayriislâm san'atkâr.

Yeni Eserler

Genclik

Genclik gazetesinin 4 üncü nüshası bugün çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

Zehirli gazlerden korunma

Zehirli gazler ve balonlardan korunma mecmuası ismile yeni bir mecmua çıkmağa başlamıştır. Tavsiye ederiz.

Evlenme

San'atkâr Şadinin oğlu Gazanferle merhum tüccar Hasanın kızı Fikretin evlenme törenleri dün gece ailenin büyüğü Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rana Tarhanın Beylerbeyindeki köş - künde yapılmıştır. İki tarafa da saadetler dileriz.

İstanbul Avcılar ve Atıcılar Birliğinden:

Av tezkerelerini değiştirecek olan arkadaşların Birlik merkezine uğrıyarak hüviyet varakalarında yeni sene tasdi - kını yaptırmalarını rica ederiz.

Teşvikiyede Mevlid

Merhume annemin ruhu için önümüzdeki pazar günü ikide Mevlid ve hatmi şerif okunacağından arzu buyuranların teşriflerini dilerim.

İhsan Işıl

SİNEMA

Bir şaka yüzünden yükselen kadın

Vaktile mekteb arkadaşlarının lâtifelerine inanarak yıldız olmak hevesine düşen Claire Trevor nihayet gayesine erişti

Claire Trevor, James Dunne ile birlikte çevirdiği bir filimde

Holivud'dan yazılıyor:

1933 tenberi burada yaşıyan bir ar - tist var.. Birçok meslektaşları gibi ismi - nin etrafında fazla gürültü yaptıran bir kadın değil.. Mütevazı, büyük ihtirasları olmıyan bir şahsiyet.. Kendisine ne rol verilirse kabul ediyor.. Ötekiler gibi «ille ben filân rolü isterim!» diye ayak diremiyor.. Kaderine razı.. Bir köşede otu - rup mütemadiyen okuyor, hergün biraz daha malûmatını tevsi ediyor..

Bir gün buraya bir Fransız rejisörü geliyor.. Evvelâ, bir takım küçük filimler yapıyor.. Sonra Margaret Sullavan'la «Kadın asla unutmaz!» kordelâsını çeviriyor.. Derken bahsettiğimiz kadına, yani Claire Trevor'a tesadüf ediyor.. Claire, hakikaten isminin müsemması sarışın ve açık renk gözlü.. Onunla bir eser vücude getirmek istiyor.. «Humphrey Bogart» bir şaheser oluyor.

Claire Trevor, Long İsland adasının fıkara mahallelerinin birinde doğmuş ve mektebdeyken kat'iyyen nazarı dikkati çekmiyen alelâde bir talebe olmuş, fakat bir Noel gecesi Colgate kolejinde verilen müsamerede talebeler arasında yapılan güzellik müsabakasında tesadüfen kraliçe seçilmiştir.

O sıralarda bugünkü kadar yüzü ve vücudü düzgün olmıyan Claire ile ertesi gün bütün arkadaşları alay etmeğe başlamışlar:

— Burada kraliçe olmak kâfi değil, Holivud'a git de filim yıldızı ol!

Diye eğlenmişlerdir.

Claire safiyetle bu sözlere inanmış, o andan itibaren artistlik için icab eden faaliyete girişmiştir. Tam iki sene geceleri kitablardan başını kaldırmamış, gündüzleri aynanın önünden ayrılmamıştır.

Nihayet ilk rol olarak bir müsamerede «Antigone» dan bir parça okumağı deruhde etmiştir. Ne dersiniz, o müsa - merede Broadvay tiyatrolarından birinin müdürü de yokmu imiş.. Claire'in inşad tarzını çok beğenmiş ve hemen onu müessesesi icin angaje etmiştir.

Broadvay'da «Karanlıkta ıslık çalanlar..» piyesindeki muvaffakiyeti onu nihayet Holivud'a sürüklemiş ve beş senedenberi sabır ve tevekkülle çalışan artist nihayet enerjisinin mükâfatını görmüş - tür.

Claire bugün ikinci bir «Humphrey Bogart» yaratmak üzeredir. Meşhur korkunc filimler mümessili E. G. Robinsonla birlikte «Sihirbaz doktor!» u çeviri - yor. Anatol Litvak'ın idare edeceği bu kordelâ baştan aşağı renkli olacaktır. Fakat acaba Claire san'atile olduğu kadar çehresile de renkli filme tetabuk edebilecek mi?

Bu suale filim yapılıp bitmeden müspet bir cevab vermek şüphesiz kabil değildir.

Bir iki satırla

★ Milton yakında yeni bir filim çe - virecektir. Bu kordelânın adı «Prens Tugène» dir. Milton bu eserde bir taksi şoförü oluyor, eski bir Rus prensesi Fran - sız tabiiyetine girebilmek için derhal bir Fransızla evlenmek mecburiyetindedir. Bu piyango Milton'a çıkıyor, lâkin o yüzden de başına gelmedik aksilikler kalmıyor. Geçenlerde «Prens Tugène» in şu ve bu faaliyetini görmeğe gelmiş olan Fransız gazetecilerinden biri komiğe meşhur İngiliz şairinin isminin ne münasebetle kendisine lâkab takıldığını sormuş ve şu cevabı almıştır:

— Babam yarış atlarına çok merak - lıydı. Milton adında bir cokeyimiz vardı. Onu çok severdim. O vakitler henüz 12 yaşlarında idim. Asıl ismin olan Michaud yerine Cokeyin ismini aldım. George Milton oldum.

★ Claudette Colbert Amerikaya dö - ner dönmez «Kocalara lüzum var mı?» isminde bir kordelâ çevirmeğe başlıya - caktır.

★ Janette Mac Donald'la Nelson Eddy'nin birlikte yapacakları filim renkli olacaktır.

Yarınki cumartesi gününden itibaren bütün yaz mevsimi
SÜMER SİNEMASINDA
Her cumartesi ve pazar günleri
saat 13 ve 14'30 da Halk matineleri
Fiatlar 20 ve 25 kuruş.
Her salı günü saat 13 te Çocuk matinesi
Fiat 10 kuruş.

Alemdar sinemasında
1 Temmuzdan itibaren her hafta CUMARTESi ve PAZAR
günleri 13 de ve 14,30 da Halk Matineleri :
Koltuk 20 K. Duhuliye 15 K. Her SALI günü saat 13 de
ÇOCUK ve ÇIRAK MATİNESİ :
Duhuliye 10 kuruş

SAKARYA sinemasında
Bu haftadan itibaren her hafta cumartesi ve pazar günleri
saat 1 ve 2,30 da
HALK MATİNESİ
Fiatlar 15 ve 25 kuruş
Her pazartesi günü saat 1 de
TALEBE - ÇIRAK ve ÇOCUK matinesi
Duhuliye 10 Kuruş

RAD...

Bu akşam...

ANKARA:
12,30 karışık plâk ... Türk musikisi ve halk... hili ve harici haberle... musikisi - 19,15 Türk ... kıları (Makbule Çakar... saat ayarı ve arabca ... ...usikisi ve halk şarkıları (H... ...daşları) - 21 Ulusal Ekono... ...a konuşma: - 21,15 süüdy... - 22 ajans haberleri - ... ...m ve İstiklâl marşı

...TANBUL:
12,30 plâkla Türk musikisi - ... dis - 13,05 plâkla Türk musikisi - 1... telif plâk neşriyatı - 14 so... - 18,3... rans: Kabotaj bayramı: 12nci y... İstanbul Deniz Ticaret müdürü M... det tarafından - 19 plâkla dans... 19,15 konferans: Ali Kâmi Ak... terbiyesi) - 19,55 borsa haberl... ayarı: Grinviç rasadhanesi... Müzeyyen ve arkadaşları tark... musikisi ve halk şarkıları - 2... poru - 20,48 Ömer Rıza Doğru... arabca söylev - 21 Muzaffer İl... daşları tarafından Türk musik... şarkıları - 21,45 orkestra - 22,15... berleri - 22,30 plâkla sololar, op... ret parçaları - 22,50 son haberle... günün programı - 23 son.

Yabancı merkezle... müntehab parça...

Operalar

21,05 Bükreş: Der Frehütz (...
22,35 Strassburg: Çobakızı (La...
1,05 Frankfurt: Nürberg (Vagner'in) birin perde, ... fonla.

Büyük konserler

19,30 Lüksenburg: Beetven'in ... senfonisi.
21,05 Viyana: Reger veeidler... leri.
21,15 Münih: Vagner vListz'i... leri.
21,20 Londra: Haindl'inserleri.
21,50 Sottens: Pichaud'a eseri...
22,05 Stuttgart: Veber Hay... serleri.
22,35 Milâno I: Senfonikonser...
22,40 British National: ...pen'in... leri.
24,05 Kolonya: Beethove(3 ün... foni: Eroica).

Oda musikileri

19,25 Paris (Poste Pari...): ... eserleri.
21,20 Şimali İrlanda: ... Haydn'in eserleri.

Operetler

22,05 Roma I: Rompicolli Pie...

Askerî bandolar

21,05 Berlin: Marşlar.
23 Budapeşte: Muhtelifava...
23,40 Königsberg: Muhtelbar...

Şarkı konserleri

21,15 Münih: G. Rünger ... H. Nissen (bariton).
1,05 Frankfurt: Marg. ... ve Maks Lorenz «Nübe... kıcısı» nın birinci perin... mofonla).

NÖBETÇİ ECZAE...

Bu gece şehrimizin muhtelif ...ki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul ciheti:

Eminönünde (Mehmed Kâzım...), da (Arif Neşet), Küçükpazarda ...mil), Kumkapıda (Haydar), Şeh... (Asaf), Karagümrükte (Arif), ... (Z. Nuri), Fenerde (Vitali), Sam... ofilos), Bakırköyde (Merkez), Şe... (Nâzım), Eyübde (Arif Beşer) ...

Beyoğlu ciheti:

İstiklâl caddesinde (Galatasa...) de (Matkoviç), Şişlide Halâskâ... sinde (Asım), Taksim Cumhuriy... de (Kürkçiyan), Kalyoncukullu ... pulus), Firuzağada (Ertuğrul), ... çumusada (Yeniyol), Fındıklı ... desinde (Mustafa Nail), Kasımpa... eyyed), Hasköyde (Nesim Aseo...) (Vidin), Ortaköy, Arnavudköy, ...neleri.

Kadıköy Moda caddesinde (...) yolda (Namık), Büyükadada (...) Heybelide (Halk), Üsküdarda ... Beykoz, Paşabahçe, A. Hisar ecz...

ÖLÜM

Tüccardan Bay Ali Rıza Çelik

Müptelâ olduğu hastalıkta... mıyarak vefat etmiştir. Cen... günkü cuma günü saat 12 de ... ki köşkünden kaldırılarak ... dik camiinde kılındıktan so... beri mahsusuna defnedilece... lâ rahmet eyliye.

Tepebaşı Bah...
Yarın akşam ...
FİLİPİDİS - RİCİ...
Büyük Yunan Operet T... tarafından
HADJI APOSTOLOU
ACIKLI KALB
16 Genc kızdan mürek...
BALE HEYET...
Maestro RICIARDI idar...
20 kişilik orke...
Her cumartesi ve pazar
MATİNEL...
Konsumasyon fiatları 59 ... kuruşa tenzil edilmi...

... 2 saatte Gidiş 22 lira - Gidiş gəliş 32 lira. Otobüs her sabah saat 8,15 de Natta acentasında ... ar. NATTA ...talığı Galatasaray 44913/4 -

Mut u bir gün

Deniz bayramı

Yazan: *SAFAEDDİN KARANAKÇI*

..., 1 temmuz Deniz bayramıdır. ...ütün yurdda vatandaşlar ayni ...e sevincle bu bayramı kutlulıya-... Deniz bayramının mana ve bü-...ü anlıyabilmek için deniz üze-...ak bir tetkik yapmağı faydalı ve buldum.

... bütün tarih boyunca medeni -...eşik olmuştur. İnsan, zenginliğini ...le, deniz kenarlarında temin et-...ük san'atkârlar sahillerde yetiş -...r. Objektif bir tetkik yapacak o-...arihte milletlerin denizi benimse -...irbirlerile yarış ettiklerini görürüz. ...aca ve Fenikeliler bütün kuvvetle-...di topraklarını sulıyan denizler ü-... bir hegemonya tesisine ve başka ...erin kendi denizlerile bu denizlere ...r olan açık denizlerden geçmeleri-... koymağa çalışmışlardır.

... Kralı Minos, Sisam hükümdarı ...te kendilerini denizlerin sahibi ...anı ilân etmişler; Atinalılarla ...ılar memleket ve müstemlekelerin ... denizler üzerinde bir varlık ve ...lük temin edebilmek için uzun yıl-...larla (eski İranlılar) çarpışmışlar-...

...ğada da bu vaziyeti görüyoruz.. ...i asırda Venedik, Adriyatik de-...inde bir hak iddia etmekte ve bu ...kendisine Papa Üçüncü Alek-...rafından bahşedildiğini öne sür -...i.

...dikliler gibi Pizalılar, Cenevizler ... topraklarını çevreliyen denizle -...i olduklarını iddia etmekte idiler. ...i ve Onaltıncı asırlarda Porte-...ine adasını sulıyan denizlerin ...ne aidiyetini öne sürerek yaban-...rin seyrü seferlerine mâni olma-...ışlar, İspanyollar bütün Pasifik ... sahibi olduklarını iddia etmiş-...dburnuna yerleşen Holandalı-...yol gemilerinin yolunu kesmiş-...

...re, Kraliçe Elizabet'in hüküm-...manında Norvecdeki Stodland-...nyadaki Finistre burnuna kadar ...an ta Amerika ve ucu belli ol-...yük Şimal denizine kadar tesa-...mellük iddiasında bulunmuştur. ...uzuncu asırda Rusya Çarı Bi-...sandr, 51 inci şimal arz daire-...aren bütün Behrenk denizinin ...aid olduğunu öne sürmüştür. ...r üzerindeki bu iddialar, bir ...ve pahalı savaşlar doğurmuştur. ...ve pahalı savaşların önüne geç-...n milletler karşılıklı anlaşma-...inde denizleri açık deniz ve ...ı olmak üzere ikiye ayırmışlar-...

...niz bayramının ehemmiyetini ...irebilmek için yalnız kara sula-... duracağım.

...leketin kara suları, kıyıların -...n açık denizlere doğru uzanan ... deniz parçasıdır. Devletlerin ...lik deniz parçası üzerinde bir ...arı vardır. Bu haklar, devletin ...istiklâlinden mütevellid hak -...hakları müdafaa, balıkçılık, ...kabotaj, sıhhî tedbirler ittiha-...rotokol, gümrük muayenesi; ...takibi ve nihayet kaza hakkı ...tasnif ve tadad edebiliriz.

... devletlerin esas haklarıdır, ...nin mutlak şartlarıdır. Bun-...ya bir kaçının ortadan kalk-...ldırılması devlet şeniyeti ve ...e telif olunamaz. Kendi is-...ndan birini veya bir kaçını ...et aleyhine ortadan kaldıran ...masına müsaade eden devlet, ...r.

...İmparatorluğu en kabadayı ...a bile budalaca bir semahat ...icesi olarak yabancı devletler ...k haklar tanımıştı. Hukuk ... kapitülâsyon adı altında ta-...klardan biri de kabotajdır. ... millî liman arasında vapur ...kıdır. Ecnebi devletler sul-...etinden istifade ederek Türk ...laki iki Türk limanı arasında ...ek hakkını kazanmışlardı. ...et ve istiklâliyetile kabili te-...u garibe Osmanlı İmpara -...aşka, Çin ve Fasta yer ala-...

...in sahilleri, 4000 kilomet-...dadır. Bu itibarla, kabotaj ...sadî bir dava, hayatî bir ...

...hu akdedilirken devletler, ...aratorluğu tarafından bah-...sız ve herhangi bir müstakil ...na uymıyan bu haklarından ...stemediler. Konferans bu ...bir tehlike geçirdi. Başmu-...İnönü, kabotajın yurd için ...ava olduğunu anlamıştı. ... Türk tezini mükemmel ve basiretkâr bir surette müdafaa etmesi karşısında devletler bol keseden Osmanlı Padişahlarının kendilerine bağışladıkları bu haktan vazgeçmeğe mecbur oldular.

Lozan sulh muahedenamesine mülhak ticaret mukavelenamesinin 9, 10 ve 12 nci maddeleri, Viyana kapılarına dayandıkları zaman Osmanlıların ellerinden kaçırdıkları bir hakkı, Türk denizleri üzerindeki Türk hakimiyetini, Türk bayrağına, Türk vatandaşına temin ve iade etti.

Sulhu müteakıb büyük ecnebi kumpanyalarına, işlerini tasfiye etmek üzere bir mühlet verildi. 1926 yılında biten bu mühletten sonra Türk, kendi kara sularının mutlak hâkimi oldu.

Yabancı deletlerin Türk kara sularında gemi işletmeleri, liman ve deniz işlerile meşgul olmaları bizim için çok zararlı olmuştur. Ecnebi kumpanyaları, Türk kara sularında, Türk limanları arasında vapur işletiyor, Türk malını Türke taşır ve vatandaşı, yurddaşa kavuştururken Türk parası kazanıyordu.

Diğer taraftan bu yabancı kumpanya - lar işledikleri limanlarda acentalıklar kurmuşlardı. Ekserisi ecnebi olan bu acentalar bulundukları limanlarda ecnebi devletlere bahşedilen bazı imtiyazlardan istifade etmekteydiler. Bu imtiyazlar, kendilerine yaptıkları işlerde, esasen zayıf olan Türk sermayesini ezmeğe fırsat veriyordu. Ecnebi bayrağile Türk kara sularında işliyen gemiler bir çok kayıd ve kontrollardan kurtulmakta idiler. Yahudi, Rum, Ermeni ve hatta Türk gemi sahibleri birer ecnebi bayrak altında iş yap - makta idiler. Lozan sulhu, Türk sularındaki bu anormal ve müstakil bir devlet için büyük bir şin olan duruma nihayet vermiştir. Bugün iki Türk limanı arasında vapur işletmek hakkı yalnız ve yalnız Türk vatandaşına, Türk bayrağına has - redilmiştir.

Artık Fethiye ile Mersin, Trabzonla Sinob arasında işliyen yabancı gemilere, kara sularımızda avlanan yabancılara, limanlarımızda büyük kazanc temin eden ecnebilere tesadüf etmiyoruz.

Kabotaj hakkının Türk vatandaşına, Türk bayrağına intikal etmesi Türk denizciliğini göğsümüzü kabartacak, yüzümüzü güldürecek bir şekilde artırmıştır.

Millî ticaret filomuz Cumhuriyet devrine 34,902 safi ton ve 88 parça gemi ile girmiştir. Lozan sulhunun akdolunduğu yıl bu rakam 57,830 a çıkmış, 1926 da 76,507 yi, 1932 de 101,924 ü, 1936 senesinde ise 116,245 safi tonu bulmuştur.

1936 senesindeki gayrisafi tonajımız 197,780 tondur. Bu miktara Denizyolları için Almanyaya ısmarlanan ve gel - meğe başlıyan gemilerle Deniz, Eti ve İş Bankaları tarafından kurulan şilepçilik şirketi için, mubayaa edilen gemilerin tonajı ilâve edilecek olunursa gayrisafi to - najımızın 300,000 e vardığı görülür.

Rakamların bu kat'î ifadesi karşısında diyebilirim, ki deniz bayramı 1 temmuz değil; Lozan muahedesinin imzalandığı güne tesadüf eden 24 temmuz, bütün millet gibi denizcilerin de bayramıdır.

SAFAEDDİN KARANAKÇI

ADLİYEDE

Vekil istiyen katil suçlusu

Polis memurlarından Hasan Basriyi bir gece Dizdariyedeki evine girerek, anî bir baskınla kendisini öldürmekten suçlu Nazım ve kendisine gözcülük eden Salimle, hâdiseyi örtbas etmeğe çalışmaktan suçlu Salimin metresi Mü - kerremin duruşmalarına dün Ağırcezada devam edilmiş, Salim ve Mükerre - min avukatı müdafaasını yapmıştır.

Nazım, bundan sonra mahkemeye bir istida vererek vekil tutmağa kudreti olmadığından müdafaasını hazırlamak üzere dosyadaki tahkikat evrakının bi - rer suretlerinin kendisine verilmesini istemiştir.

Mahkeme, dosyanın Ağırceza kale - minde tetkiki kabil olabileceği için, evrak suretlerinin verilmesine lüzum olmadığına karar vermiş ve muhakemeyi, müdafaa yapılmak üzere başka bir güne bırakmıştır.

Sarhoş Hayri ölüm halinde!

Yenipostane caddesinde, sarhoş Hayri adile tanınan bir arzuhalcile, arkadaşı arzuhalci Halil arasında, bir rakı parası yüzünden kavga çıkmış, sarhoş Hayri arkadaşı Halili yaralamış, fakat Hali - lin ... avurduğu bıçak darbeleri altında ... ağır bir yara alarak has-ta... Adliye tabibi ta-rafı... le kadar. Bir ... Hayri ölüm ... Dur bakayım... ...

İktısadî hareketler

Yeni ticaret anlaşmaları

Birçok memleketlerle, yeniden ticaret anlaşmaları müzakerelerine başlamak üzere bulunuyoruz; Hariciye Vekâleti Umumî kâtibi Numan Menemencioğlunun riyaseti altındaki heyetimiz, dün akşam Berline vasıl olmuş bulunuyordu. Bugün, iki tarafın mütehassıs heyetleri arasında temaslar başlamış olacaktır. Almanya ile bir anlaşmaya varıldıktan sonra, heyette mütehassıs aza olarak bulunan Türkofis Başkanı Bürhan Sanus ve Cumhuriyet Merkez Bankasından Cabir Selik, Budapeşte'ye uğrıyacaklar, Macaristanla aramızda, halen mer'iyette bulunan bir ticaret anlaşması vardır. Fakat Macarların Cumhuriyet Merkez Bankamızda birikmiş bir milyon küsur liralık blokajları bulunmaktadır. Budapeşte'deki müzake - reler bunun eritilmesine ve kleringin işlemesie dair olacaktır.

Bürhan Sanus Macaristandan sonra, beraberlerinde gene Cabir Selik bulun - duğu halde Yunanistana geçecek, Bal - kan antantına dahil memleketler arasın - da yeni esaslar dahilinde ticaret anlaş - maları yapılması ve bu memleketler arasındaki ticaretin azamî derecede inkişafına çalışılması, evvelce verilmiş olan bir karar iktizasındandır. Buna uyularak Romanya ve Yugoslavya ile aramızda yeni esaslar dahilinde anlaşmalar yapılmıştı. Şimdi, biraz geç olsa da, dost Yunanis - tanla da, ayni yola girilmiş oluyor.

Bu sıralarda Polonya ile Ankarada yeni bir ticaret anlaşması akdi için müzakereler başlamış bulunmaktadır. Haricî ticaretimizde gerek alıcı, gerekse satıcı olmak bakımlarından mühim bir mevkii bulunan İtalya ile de ağustos ortalarında yeni bir ticaret ve klering anlaşması akdi için müzakerelere başlanması mu - karrerdir.

Cumhuriyetçi İspanya ile Ankarada yeni yapılan ticaret anlaşmasından sonra, önümüzdeki ay başında Frankistlerin mümessili ile de, Ankarada müzakerelere başlanacak.

Görülüyor ki, önümüzdeki ihrac mevsimine iyi bir şekilde hazırlanılıyor. Bu ihrac mevsiminin bir evvelkinden daha iyi geçmesi temenni olunur.

F. G.

Karısını bıçakla öldüren sucu

Suçlu, dün mahkemeye bir mektub ibraz etti

Beyazıdda Fatih sulh mahkemesi önünde, karısı Şükriyeyi bıçaklıyarak öl - dürmekten suçlu Halilin muhakemesine Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü celsede, mahalle bekçisi Şa - ban, şahid olarak dinlenmiştir. Şaban, ifadesinde, Şükriyenin şoför Lûtfi ile münasebeti olup olmadığı hakkındaki suale cevab vererek demiştir ki:

«— Bir gün, mahallede dolaşıyor - dum. Şoför Lûtfinin, otomobili sucu Halilin evi önünde durduğunu gördüm. Şükriye, o sırada penceredeydi. Şoför Lûtfi ile Şükriye, pencereden işaretleşip selâmlaştılar.»

Şabanın dinlenmesi bittikten sonra, suçlu Halil, mahkemeye bir mektub ibraz etti. Halilin iddiasına göre bu mektub, şoför Lûtfi tarafından karısı Şükriyeye hitaben yazılmıştı. Halil, bu mektubu, karısının yastığı altında bulduğunu söylüyordu.

Mahkemede okunan mektubda şu satırlar vardı:

«Sana karşı aşkım çok kuvvetlidir. Bizi, bundan sonra, hiçbir kuvvet ayıramaz. Fakat kocan, işin farkına varmış. Çok korkuyorum. Tedbirli bulunmak lâzım. Ben Halıcıoğlunda bir ev seçtim. Dünya, bir araya gelse, bizi orada kimse bulamaz. Haberin olsun: Bakırköydeki karımdan ayrıldım. Metresimi de terkettim. İnan ki, benim senden başkasında gözüm yoktur.»

Reis, bu mektubun Lûtfi tarafından yazıldığına, kat'î surette nasıl hükmettiğini sordu. Halil de, ispatı kolay olduğu, istiktap yapılırsa, işin meydana çıkacağı cevabını verdi.

Mahkeme, gelmiyen şahidlerin celbi, ve Halilin öldürdüğü karısı aleyhine evvelce açmış olduğu davaya aid dosyanın getirilmesi için duruşmayı başka güne bıraktı.

İki çocuk arasında şiddetli bir kavga

Ayasofyada Soğukçeşme yokuşunda 28 numaralı evde oturan 12 yaşında Adnan, Ahırkapıda deniz kenarında yıkanmakta iken 13 yaşındaki Kadri ile kavgaya tutuşarak kendisini dövmüş - ... Kadrinin ağzından, burnundan kan ...iğini gören Adnan kaçmıştır. Ya - ...sli Çocuk hastanesine kaldırıl - ...

Deniz Gedikli Erbaş Okulunda dünkü tören

Mektebi bitirerek donanmaya sevkedilen 42 mezun samimî merasimle uğurlandı

Kasımpaşadaki Deniz Gedikli Erbaş Hazırlama Orta okulunda dün, tahsilini bitirip de donanmaya gidecek olan me - zunların uğurlanma merasimi yapılmıştır.

Merasimde Merkez Kumandanı General İhsan İlgaz, Kuleli lisesi müdürü kurmay albay Tevfik Topçu, 16 ncı alay komutanı, Deniz komutanı yarbay Mahmud Boran ve diğer birçok asker ve sivil, kadın ve erkek davetliler hazır bulunmuştur.

Merasime mızıka ile beraber söylenen İstiklâl marşile başlanmış, mekteb müdürü deniz yarbayı Hilmi Gökboray tara - fından bir nutuk söylenmiştir. Mekteb müdürü nutkunda denizciliğin büyük ehemmiyetinden ve denizdeki vazifelerin güçlüklerinden bahsettikten sonra demiştir ki:

«— Bu yıl da orta tahsilini muvaffakiyetle bitiren evlâdlarımızı donanmaya uğurluyoruz. Karşınızda hürmetle duran tertemiz yüzlerinde neş'e ve sıhhat saçan bu gencler her bakımdan iltifat ve sevginize lâyık evlâdlarınızdır. Kendilerinde aradığınız meziyetlerin hepsile mücehhez bulunan bu evlâdları sizlere takdim etmekle müftehirim.»

Mekteb müdürünün söylevini mütea - kıb birincilikle mezun olan İbrahim Tüfekçioğluna bir kol saati, ikincilikle mezun olan Osman Dumere iki altın kalem hediye edilmiştir. Bundan sonra Okul marşı söylenmiş ve geçid resmi yapılmıştır. İçlerinde birinci sınıfın 12 - 13 yaşlarındaki çocukları da bulunan genc denizciler, çelik bir yay gibi fırlıyan sert adımlarla eski Bahriye Nezareti binasının divarlarını inletmişler ve çok takdir edilmişlerdir. Okulu bitiren talebe, geçid resmine tüfekli ve süngü takmış olarak iştirak etmişlerdir.

Talebe, beden terbiyesi öğretmenleri birinci sınıf gedikli subay Zekinin idaresi altında mızıka ile jimnastik hareketleri yapmış ve cidden muvaffak olarak şid - detle alkışlanmışlardır.

Bundan sonra, mektebin altındaki büyük avluda önce davetlilere, sonra talebeye güzel bir çay ziyafeti verilmiştir. Bu esnada okul talebesinin teşkil ettiği orkestra güzel havalar çalmıştır.

Çaydan sonra, mektebin bu sene üçüncü ve ikinci sınıfa terfi eden talebesi, okulu bitiren arkadaşlarını merasimle uğurlamışlardır.

Talebenin yaptığı beden hareketleri seyrediliyor

Bu seneki mezunlar 42 kişidir. Bun - lardan birinci ve ikinci olarak mektebi bitirenler, gedikli değil; zabit olmak üzere Heybeli lisesine gireceklerdir. Üçüncüden itibaren beş talebe de, deniz sınıfı hesabına Kırıkkaledeki San'at lisesine devam edeceklerdir. Diğerleri gedikli erbaş olmak üzere donanmaya gönderile - ceklerdir. Fakat donanmaya gitmeden evvel, mezunların da diğer talebe ile beraber bir ay müddetle kampa çıkmaları mukarrer olduğundan bugünden itibaren Pendikte, Yunustaki kampa çıkacaklardır.

Deniz Gedikli Zabit mektebine bu sene daha fazla talebe alınacaktır. Hami - diye kruvazörü Mersinden itibaren Anadolu kıyıları halkından olup da mektebe girmek istiyen yalı çocuklarını hâmilen gelmektedir.

Dün okulda, merasimde ve talebede gördüğümüz intizam ve ciddiyetten dolayı okul müdürünü ve bütün arkadaşlarını tebrik ederiz.

Davetlilerden bir grup mekteb komutanile bir arada

Hayatı ümidsiz genc

Tophanede seyyar simitçilik eden 17 yaşlarında Kırşehirli Yusuf isminde biri, Aksarayda, Atatürk caddesinde bir evde başından ağır yaralı olarak bu - lunmuştur. Yusufun yanında kanlı bir sopa ile iki boş rakı şişesi bulunmuştur. Yusufun, arkadaşlarından Vâhid isminde birile o gece geç vakte kadar rakı içtikleri anlaşılmıştır. Vahid şiddetle aranmaktadır. Tabibi Adlî Enver Karan, dün Yusufu, kaldırıldığı Cerrahpaşa hastanesinde muayene etmiştir. Yusu - fun yaraları çok ağırdır. Hayatından ümid kesilmiştir.

Eminönü Halkevinde bir sergi açılıyor

Eminönü Halkevinden:

Yüksek İktısad ve Ticaret mektebi neşriyat dersinin afiş sergisi 2 temmuz 938 cumartesi günü saat 10 da Evimi - zin Cağaloğlu merkezinde ve alt kat salonunda açılacaktır. Sergi 15 temmuza kadar devam edecek ve her gün saat 10 dan 12 ye ve 14 ten 18 e kadar gezilebilecektir. Davetiye ve duhuliye yoktur. Genc Cumhuriyet neslinin değerli mahsullerile vücude gelen bu sergiyi bütün yurddaşlara tavsiye ederiz.

KÖŞE PENCERESİNDEN

Avrupa ne demektir?

Avrupayı her Avrupalı kadar bilen, okumuş ve okutmuş bulunan Sadri Etemin bir yazısı gözüme ilişti. Sevimli meslekdaş birçok kelime ve fikir oyunlarından, birçok da heyecanlı tahlillerden sonra soruyor: Avrupa ne demektir?

Şu sırada Avrupa notları başlığı altında kısa bir gezintinin hatıralarını neşretmekte bulunduğum için meslekdaşının sualine alâka göstermekten kendimi alamadım. Hatta: «Ol rıtl bana giran göründü - Bir sureti imtihan göründü» demekten de geri kalamadım ve şu cevabı karaladım:

Avrupa tabirini bütün dünya dillerine veren şair Homer'dir. İlyada haliki bu tabirle Peloponez mıntakasını ve Ege sa - hillerini kasdediyordu. Sonraları -Milâddan beş asır önce- Aşil, Avrupa ile Asya arasındaki farkı -bugünün coğrafî telâkkilerine az çok uygun olarak- gösterdi. Fakat şurası muhakkak ki Avrupa, yani Europe kelimesi Asyadan Avrupaya geçmiştir. Çünkü Asurlular doğan güneş manasını ifade etmek üzere asu ve batan güneş demek için de ereb kelimelerini kullanırlardı. Fenikelilerin delâletile Yunanlılar Asuyu ve Erebi öğrendikleri gibi bu kelimelerden şark manasını müfid olarak Asyayı, garb mefhumunu taşımak üzere de Avrupayı çıkardılar.

Fakat garb Türkleri, Avrupayı «Tat İli» manasına kullanmışlardır. Tat, Divanı Lûğatüttürk'te şöyle izah olunuyor: Türkçe bilmiyen. «Tatsız Türk olmaz, yağsız börek olmaz meselinden de Türkün gayri olanlara, esir nazarile bakıldığı anlaşılıyor. Bu, Arabların kendilerinden başkalarına acem demelerine benzer.»

Galiba maksadımı açıkça ifade edemedim. Demek istediğim şudur: Avrupa, asurcadan gelmiş olmak üzere garb demektir. Oğuz Türkleriyse bu kelimeyi dil ve din bakımından Türk olmıyanların v... du manasına tasarruf etmişlerdir. Nit... eski Türkler, kendilerinden olmıyanlara Tat ve onların yurdlarına Tat İli derlerdi. Arablar da, Arabdan bşakalarına Acem adını verirlerdi.

Avrupayı, bir zamanlar şarktan garbe, bir zamanlar da cenubdan şimale doğru zapteden Türkler, ellerine geçirdikleri ülkeleri Avrupa hududu dışına alıp Türk İli sayıyorlardı, henüz fethedemedikleri ülkeleri de gene Avrupa, yani Tat İli olarak kabul ediyorlardı.

Dedelerimizin Avrupaya ve Avrupalıya çizdikleri hududun bir eşini de Efrenc kelimesi üzerinde görebiliriz. Lâtincedeki Frank, arabcaya efrenc olarak geçtikten sonra türkçeye de frenk şeklinde intikal etti ve Türkler, kendilerinden başka bütün Avrupalıları Frenk, memleketlerini de Frengistan tanıdı.

İşte bizim Avrupa kelimesinden anladığımız mana bu pek eski tasarruftan doğuyor. Yoksa eski İstanbulun ve Trakyanın Avrupa toprakları üzerinde bulunduğunu hepimiz biliyoruz: Bir zamanlar Viyana yakınlarına kadar uzayan yerlerin Türklerce Avrupa sayılmadığını bildiğimiz gibi!..

M. TURHAN TAN

Kayıb çocuk

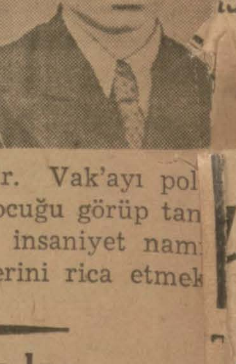

Kazlıçeşmede, Demirhane caddesinde 71 numarada oturan berber Halid Tekelinin oğlu ve Pertevniyal lisesi 6 ncı sınıf talebesinden Lûtfi, pazartesi günü saat 8 de, mektebden karnesini almak üzere evden çıkmış, bir daha dönmemiştir. Vak'ayı pol... haber veren ailesi, çocuğu görüp tan... yanların kendilerine insaniyet nam... na malûmat vermelerini rica etmek... tedir.

Zavallı kız

Bursa (Hususî) — Gürsu nahiyes... bağlı Gölcük köyünde feci bir kaza ... muştur. On beş yaşlarında Mehmed ... Zehla, meyva toplamak için çıktığı ağa... dan düşerek yaralanmış ve tedavi için bi... araba ile şehrimize gönderildiği sırada yol... da araba içinde ölmüştür. Zavallı kızın annesi, teyzesi ve büyük babası da ar... ile Bursaya gelirlerken bu ölümle k... laşmışlar ve müteessir bir halde köyl... dönmüşlerdir.

Galatasaraylılar cemiye... temmuz toplantıla...

Galatsaraylılar cemiyetinden:

Her ayın ilk cuması toplanan ... rar vermiş olan cemiyetimiz, ... Park otelin toplantı yeri olarak ... etmiştir. Bütün Galatasara... maaile yemeğe ... toplantı...

SPOR

Atletizm müsabakaları

Mısırlı ve Yunanlı atletlerle Türk atletleri arasındaki müsabakalar Fener stadında yapılacak

T. S. K. Atletizm Federasyonundan: Türk, Mısır ve Yunan atletlerinin iştirakile Fenerbahçe stadında yapılacak müsabakaların programı aşağıda yazılıdır.

Cumartesi saat 16,30 dan itibaren:

110 mania, 100 metre, 5000 metre, 400 metre, 800 metre.

100 metre üçüncü kategori, 400 metre üçüncü kategori.

Gülle atma, uzun atlama, sırıkla atlama, cirid atma, 4×400 metre.

Pazar saat 16,30 dan itiaren:

200 metre üçüncü kategori, 200 metre, 1500 metre, 400 mania, 10,000 metre, 4×100 metre. Balkan bayrak yarışı. Yüksek atlama, üç adım, disk atma, ikinci defa olarak cirid atma.

Hakemleri davet

2 ve 3 temmuz cumartesi ve pazar günleri Fenerbahçe stadında yapılacak beynelmilel müsabakalara aşağıda isimleri geçen arkadaşların hakem olarak vazife görmeleri rica olunur.

Ali Unvan, Musa Kâzım, Hagopyan, Kangelides, Ahmed, Ali Rıza, Cemil, Belor, David, Ali Besim, İhsan, D. L. Adil Giray, Luder, Firuzan, Başaran, Semih, Sipahi, Ö. Besim, Hilmi, Coşkun.

Müsabakaya iştirak edecek atletler

2 ve 3 temmuz cumartesi ve pazar günleri Fenerbahçe stadında yapılacak müsabakalara iştirak edecek atletler aşağıda yazılıdır.

100 M. İrfan, Halûk, Kâzim.

200 M. Gören, İrfan, Muzaffer.

400 M. Gören, Mehmed, İbrahim, Halid.

800 M. Receb, Galib, Ahmed, Kemal, Mehmed.

1500 M. Receb, Galib, Artan, Kemal.

5000 M. Artan, Hüseyin, Behzad, Hakkı, Manisa.

10,000 M. Artan, Hüseyin, Sulhi.

110. M. mania. Vasfi, Yavru, Faik, Hrisafopulo, Sudi, Madencidis.

400 M. mania, Faik, Madencidis.

4×100 (T. I.) Halûk, İrfan, Kâzim, Semih. (T. II) Seyvan, Muzaffer, Nazmi, Cihad.

4×400 (T.I) İbrahim, Receb, Zare, Gören. (T. II) Halid, Mehmed, Faruk, Faik.

Balkan bayrağı: Receb, Gören, İrfan.

100 M. 3 üncü kategori: Cihad, Nevzad, Sermed, Merih, Bülend, Neriman.

400 M. 3 üncü kategori: Kâzım, Muzaffer, Merih, Fethi, Maryo, Vladimir.

200 M. 3 üncü kategori: Neriman, Bülend, Sükker, Said, Merih, Sermed.

Gülle atma: Veysi, Arat, Şerif, Çubuk, Yalçın, Sav, İrfan.

Disk: Veysi, Yusuf, Arat, Sav, Yavru, Corciyadis.

Cirid: Şerif, Melih, Valsis, Osman.

Yüksek atlama: Pulat, Jerfi, Süreyya.

Uzun atlama: Süreyya, Seyvan, İstepan, Lûtfi, Cemal, Saris, Nevzad.

Üç adım atlama: Pulat, Süreyya, Fethi, Üçtek, Halid.

Sırıkla atlama: Haydar, Muhiddin, Halid, Sudi, Vasfi, Münir.

Yüzme teşvik müsabakaları

T. S. K. İstanbul bölgesi Su sporları Ajanlığından:

1 — 2/7/1938 cumartesi günü yapılacak olan dördüncü yüzme teşvik müsabakası Moda havuzunda yapılacaktır.

2 — Yüzme hakemlerinin o gün saat 15 te yarış yerinde hazır bulunmaları rica olunur.

3 — 3/7/1938 pazar günü Beykozda yapılacak olan ikinci kürek teşvik müsabakası tehir olunmuştur.

Yanlış bir haber

Dünkü sabah gazetelerinden biri, Beşiktaşlı Hakkıya -sahada Güneşli Melihi kovaladığı için- haysiyet divanı tarafından- müebbed boykot cezası verildiğini yazmıştır.

Bu haber doğru değildir. Esasen bölge haysiyet divanı böyle bir cezayı vermek salâhiyetine de malik bulunmamaktadır. Bu cezayı ancak yüksek haysiyet divanı verebilir.

Kelle İbrahim monitör oldu

Eski futbolculardan Beykozlu Kelle İbrahim, 40 lira aylıkla futbol monitörlüğüne tayin edilmiştir.

Oksporun faaliyeti

Okspor kurumu tarafından tertib edilen ok atışlarının dördüncüsü pazar günü gene Okmeydanında yapılacaktır.

Yenişehirde yapılan futbol maçı

İnegöl (Hususî) — İnegöl İdman Yurdu Yenişehre giderek oradaki Gencler Birliği spor kulübile bir futbol maçı yapmış ve çok güzel bir oyundan sonra Yenişehir Gencler Birliği İnegöl İdman Yurduna 4 - 0 mağlûb olmuş-

Yenişehir Gencler Birliği eskiden daha kuvvetli olup İnegöllülere karşı çok iyi oyunları vardı' Gönderdiğim resim, iki komşu memleket sporcu genclerini Yenişehir sahasında göstermektedir.

Tutulan esrarkeş ve eroinciler

Kaçakçılık bürosu, bu yoldaki mücadeleyi çok şiddetlendirdi

Emniyet Kaçakçılık bürosu memurları beyaz zehir satıcılarile bunları kullananlarla giriştiği mücadeleye hız vermiştir. İki gün içinde birkaç tane sabıkalı eroinci ile esrarkeş daha yakalanmış, Adliyeye teslim edilmiştir.

Esrarkeşler

Evvelki gece saat 20 de, Karagümrükte Sultan mahallesinde kale haricinde bir delik önünde kalaycı Osman, Motör Tahsin, Öksüz Receb, eskici Hüsnü ve Cevdet ismindeki esrarkeşler toplanarak kabakla esrar çekmeğe başlamışlar, fakat cürmü meşhud halinde yakalanmışlardır.

Eroinciler

Galatada Osman isminde sabıkalı eroincilerden birinin, 25 gün evvel, Taksimde Yenişehirde Taburağa sokağında evvelce dükkân olan 510 numaralı odaya taşındığı haber alınarak takibata başlanmıştır. Tarassud şiddetlendirilmiş, nihayet evvelki gün saat 17 de eroincilerden Konyalı Mustafanın odaya girdiği görülmüştür. Ev basılmış ve içeride bulunan Osmanın metresi Saadet, gözcülük yapan Padriç'le Mustafa karakola getirilmiştir. Asıl satıcı Osman da gece saat 23 te esrarkeşlerden şoför Mustafa eve gelip kapıyı çaldığı vakit yakalanmıştır.

Japonya müthiş felâket içinde

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Bu felâket, son 60 sene zarfında kaydedilmiş olan felâketlerin en büyüğüdür.

Dün gece Tokyo'da kısa süren bir zelzele hissedilmiştir. Zelzele, felâketzedelerin korku ve dehşetlerini bir kat daha artırmıştır.

Tokyo 30 — Yağmurlar yüzünden arazinin kayması neticesinde dün gece Tokyo'nun merkezinde 18 ev yıkılmıştır. 50 kişi enkaz altında kalmıştır. Bunlardan 30 u çıkarılmıştır, içlerinden dokuzu ölmüştür.

Avusturyada siyasî mevkuflar 3786 yı buldu

[Baştarafı 1 inci sahifede]

ile izdivacından hiçbir suretle malûmatı olmadığını beyan etmiştir.

Habsburg'ların emlâki musadere ediliyor

Viyana 30 — Havas Ajansı muhabirinden:

Almanyanın Avusturyadaki komiseri M. Bürkel, Habsburglara aid bütün emlâkin yakında musadere edileceğini, yalnız ecnebi tabiiyetinde bulunan Habsburglara aid olan emlâkin müstesna tutulacağını beyan etmiştir.

Malûm olduğu veçhile saltanat müddeisi Arşidük Otto'yu Almanya, Alman vatandaşı addetmektedir.

Avusturya Umumî Valisinin beyanatı

Kasel 30 — Havas Ajansı muhabiri bildiriyor:

Burada yapılan büyük bir toplantıda M. Says İnkart, şunları söylemiştir:

«— Avusturyanın iktısadî tekâmülünden memnun olmıyan bazı kimseler vardır. Bunlar, ecnebi memleketlere yalanlar neşreden Yahudilerdir. Eğer Yahudiler Avusturyanın vaziyetinden memnun değillerse bizi rahat bırakmağa mecburdurlar. Bu memlekette nifak olmamıştır.»

Yüzellilikleri affettik mi?

[Başmakaleden devam]

Dahilî haricî hiçbir tehlikeden pervası olmıyan rejimin çıkardığı kanuna göre bunlar artık memlekete dönebilirler, burada oturabilirler, işte o kadar. **Cürme gelince o silinmesi imkânsız bir boya ile tarihin sayfalarına sahiblerinin suratlarına nakşolunmuştur. Bu cürmü tarih, canlı bir ibret vesikası halinde, müstakbel nesillerin gözleri önünde teşhir ede ede ebediyete doğru sürükleyip götürecek ve millet onun acı ve menfur hatırasını zaman zaman tüyleri ürpererek anacaktır. Yalnız mücerred bir mefhum olarak cürüm halinde değil, şahıs şahıs adları sanları belli mücrimlerile beraber. Çok yaşamak hakkı hafızaları kuvvetli olan milletlerindir.**

Vatana hıyanet cürmü, fenalığı sözle anlatılamıyacak kadar şeni ve menfur bir cürümdür. Eğer XVI ncı Lüi'nin tac ve tahtını kurtarmak için yabancı milletlerden istiane ettiği tahakkuk etmemiş olsaydı ne Fransız ihtilâli o malûm olan dehşet derecelerine terakki eder, ne de, belki, Kral ve Kraliçenin kafaları kesilirdi. Vatan aleyhinde yabancılarla el ve işbirliği etmek, işte milletlerin affedemiyecekleri en ağır cinayet. Sonuncu Osmanlı Padişahı yabancı bir devletin zırhlısile kaçmamış olsaydı uğrıyacağı akıbet Onaltıncı Lui'ninkinden başka olamazdı...

Hakikatte Yüzelliliklerin vatan harici bırakılmak cezaları garib bir ceza idi. Bir vatan halkının cezaları vatan dahilinde tertib olunur. Büyük Harblerin sonunda akdolunan muahedenin af maddesi yazılırken Yüzelliliklere o zaman bundan başkasına çare bulunamıyan bir ceza vermek mecburiyetinde kalmıştık. Onların içinde cesareti olanlar olsa haklarında bir istiklâl mahkemesi teşkilile akıbetlerinin orada tayin olunmasını isterlerdi ve hâlâ da tam bir haysiyet iadesi için bundan başka çare yoktur. Karışık fikirli ve karışık fiilli adamlar memlekette hukukî vaziyet itibarile de bu kadar kargaşalığa meydan vermiş oldular.

Türk vatanının şimdi bize çok uzak görünen dünkü tarihinde adı Hürriyet ve İtilâf olan ihtiras kumkuması bir fırka teşekkül etmişti. Hiçbir zaman hükûmet kabiliyeti olmıyan bu fırka ancak Büyük Harbin mütarekesinde düşmanlarla beraber ve düşmanlara dayanarak iktidar mevkiine geldi. Efradının başlıca marifeti ise düşmanlarla beraber vatan ve millet aleyhinde çalışmak oldu. Milletin istiklâl ve istikbali için uğraşanlara dil uzattılar ve silâh çektiler: Hep düşmanlarla birlikte. Şimdi haklarında kanun çıkan kimseler işte bu güruhtan ardakalmış kimselerdir. Düşünüyoruz, düşünüyoruz da ne yüzle memlekete dönebileceklerini bir türlü havsalamız almıyor.

İşte kanunla müsaade olunuyor: Süklüm püklüm gelebilirler ve süt dökmüş kedi korkaklığile köşelerinde oturabilirler. **Suratlarında şeytan mel'aneti gibi vatan hıyanetinin müstekreh lekesi ve kafalarının üstünde ise Demokles kılıcı gibi halkın hak olan gazabı asılı olduğu halde.**

Filhakika affolunan bir ceza şeklidir. Cürme gelince onu affetmek imkânı yoktur. **O cürüm kendilerini ebediyete teşyi edecektir.**

Filî neticelerden bir diğeri olarak bu kanun hükûmete iki vazife tahmil ediyor: **Geleceklerin harekât ve sekenatına karşı daima takayyüd ve halkın bir gün tuğyan edebilecek mukaddes hiddetine karşı da onları muhafaza..** İşte bütün hükümleri ve bütün neticelerile son çıkan kanun budur.

YUNUS NADI

İngiltere Frankoya ... kararını vermek ü...

Mussolini, on bin askerini geri çek... bilinde Londradan bir istikrazla ... muhariblik hakkının tanınmasını i...

[Baştarafı 1 inci sahifede]

sebetile Times gazetesi, mumaileyhin vereceği raporun ve Frankistler tarafından ita edilmiş olan izahatın ittihaz edilecek karara esas teşkil edeceğini yazmaktadır.

M. Hodgson'un tekrar vazifesi başına gönderilip gönderilmiyeceği pek yakında tayin edilecektir. Bitaraf bir liman ihdası imkânı da tetkik olunacaktır.

Paris 30 — Övr gazetesinde Bn. Tabui, şöyle yazıyor:

«Kont Ciano, bombardımnları menetmek istediği takdirde daha yukarı çıkmasını ve Berlin hükûmeti nezdinde müdahalede bulunmasını Lord Pört'e ima etmiştir.

Almanyayı itham etmek için işin içinden sıyrılmak istiyen İtalyanın bu hareketi, İngilterenin teveccühünü muhafaza etmeğe matuf alelâde bir manevra mıdır? Filvaki İtalya, dün akşam Londrada daha fazla fedakârlıklarda bulunmıyacağını tekrar ettirmiş olmakla beraber, İngilterenin kendisine ikrazatta bulunacağına, Franko'nun muhariblik sıfatını tanıyacağına, itilâfnameyi tatbik edeceğine, ilh... dair kat'î teminat vermesi şartile 10,000 gönüllüsünü geri çekmeğe âmade bulunmaktadır.»

Bombardıman edilen vapurlar

Roma 30 — Ciyornale Ditalya'nın İspanyadaki hususî muhabiri, İtalyan «lejyoner» tayyarecilerin 20 kadar bomba atmış olduklarını ve bu bombaların mühimmat ve tayyareler için yedek âletler çıkarmakta olan ecnebi gemilere isabet etmiş bulunduğunu bildirmektedir.

Bu tayyareler, Alikante limanında da bir vapuru bombardıman etmişlerdir. Vapurda infilâk vukua gelmiştir. Gazete, gemilerin tabiiyetinden bahsetmemektedir.

Fransız sosyalistlerinin bir teşebbüsü

Paris 30 — Sosyalist partisi daimî idare encümeni, Başvekil M. Daladiye nezdine, kendisile İspanya hududunun kapatılması meselesini görüşmek üzere M. Blum tarafından idare edilecek bir komisyon gönderilmesine karar vermiştir.

Frankistlerin yeni aldıkları yerler

Burgos 30 — Frankistler, Tanzara'yı geçmişler, Reşi'yi ihata etmişler ve Artena'ya hâkim vaziyete gelmişlerdir.

Salamanka 30 — Bü... rargâhın bir tebliğinde bil... nilmektedir:

Kastellon cephesinde Rıbesalbe... takasında Araya yaylasından Ri... jares'e kadar inen arazinin iş... ettik.

Valansiya gene bamb... edildi

Valansiya 30 — Dün akşa... ya civarının bombardımanı e... kişi ölmüştür. Valansiya'nın ... cenubunda kâin Elprelo mevk... balar düşmüştür. Bu mevkide... nebi konsolosları ikamet etme... lefat yoktur.

Telefat ve zarar ve...

Barselona 30 — Saat 9,30... yare Barselon'un şimal maha... bardıman etmişlerdir. 30 kad... tılmıştır. Zarar ve ziyan müh...

40 kadar ölü, 50 den fazla... lunduğu tahmin edilmektedir.

İspanyanın bir ta...

Barselona 30 — İspanya... İngiltere Hariciye Nezaretin... ziran tarihli notasında teşkili... miş olan tahkikat komisyonu... Blanes bombardımanı hakkın... yapmak üzere İspanyaya gel... etmiştir.

Cumhuriyetçilerin al... mevziler

Barselona 30 — Neşredil... liğde Cumhuriyetçilerin birço... ele geçirmiş oldukları bildiril...

Ribezalt mıntakasında Ta... bası mevkiinde şiddetli bir m... reyan etmektedir.

Ademi müdahale kom... vardığı prensip anla...

Londar 30 — İspanyada... lerin geri alınması plânının h... miyesi üzerinde bugün tâlî a... hale komitesi bir prensip anla... kuk ettirmiştir.

Komitenin umumî içtimai ... vuku bulacak ve İngiliz plâ... komitede tescil edilen 27 de... bine arzolunacaktır.

Afyon komitesindeki delegelerimiz dö...

Cenevreden dönen delegelerimiz Sirkeci garında...

1940 ta yapılacak Milletler Cemiyeti beynelmilel afyon konfer... zırlık olmak üzere, Cenevrede yapılan beynelmilel afyon istişarî ... iştirak eden murahhaslarımızdan Uyuşturucu Maddeler İnhisa... Hamza Osman Erkan ve İktısad Vekâleti İhracatı Teşkilâtlandırm... Servet Berkin dün şehrimize dönmüşlerdir.

Cenevre toplantılarında, Türkiyenin ötedenberi ileri sürmekt... noktai nazarlar çok güzel müdafaa edilerek umumî bir tasvible ... mıştır. Kabul edilen kararlardan, bilhassa en şayanı dikkat olan... senesine kadar konvansiyona dahil olmıyan memleketlerden bu ta... ra afyon mahsulünün satın alınmaması da vardır.

KALB KALBE KARŞI

Tefrika: No. 53 — Nakleden: Kemal Ragıb

— Demek, söylediklerim size acı geldi, öyle mi?.. Peki amma böyle bir yerde, hiç durmadan başkalarına bakan, sizi hiç dinlemiyen, ne söyleseniz karşılıksız bırakan bir erkekle oturup yemek yemek benim için pek tatlı bir şey midir, sanıyorsunuz?..

— Daha şimdi geldik, şimdi oturduk. ...er var, diye şöyle bir göz gezdirdim, kadar... Dediğiniz gibi sizi unutup başkalarına bakacak kadar vakit bile ...

...tür size sesleniyorum. Hiçbirine ...rmediniz!..

...uymadım, belki bugün biraz ra... Onun için affedersiniz, dedim. tekrar rica ediyorum, üstelemeyi... Ne olur?..

— Vallahi artık ben de sıkılmağa başlıyorum. Bunun için mi sizinle evlendim, bunun için mi bu kadar masrafa girdim?.

Feridun sapsarı oldu:

— Gene mi?.. Rica ederim, ikide birde şu para lâkırdısını ortaya atmasanız çok iyi olacak!.. Müsaadenizle ben de bundan sıkılıyorum. Bıktım artık paşa babanızın küflü altınlarından... Şöyle bir parça etrafınıza bakınız... Herkes, nasıl gülüp şakalaşıyor, neş'e içinde yiyip içiyor, pek çoğu da bizim kadar zengin değil; birim kadar görmüş geçirmiş, okumuş yazmış insanlar değil... Onlar bile yaşamanın yolunu biliyorlar. Biz burada para, para diye birbirimizi yiyoruz!..

Sararmak sırası Perihana geldi:

— Maşallah, dedi, bu kadar nazik olduğunuzu bilmiyordum. Bu halinizi hiç görmemiştim. Yavaş yavaş çıkıyor!.. Meğerse...

— Gene de görmezdiniz, eğer zorla beni çileden çıkarmağa kalkmasaydınız!..

— Bir çileden çıkacak varsa o da benim!.. Kendi yaptıklarınızı örtbas edip şimdi de beni mi suçlu çıkaracaksınız?.. Kavgamız neden başladı?.. Durup rururken ben size para lâkırdısı açtım mı?.. Yanınızda bir kadın varken başkalarına bakmak, yanınızdakini adam yerine koymamak demektir; bunu söyledim. Zaten bu, bugün ilk defa olmuyor ki... Kaçtır bunun için gürültü ediyoruz. Yalnız bunun için de değil... Günden güne bana soğuk duruyorsunuz. Bu sabah biraz çıkıp dolaşalım, dedim. Gelmediniz. İkide birde yazılacak yazılarım var, diyorsunuz. Odanıza çekiliyorsunuz. Bu, ne bitmez tükenmez yazıdır, anlamadım. Haydi buraya geldik, arasıra mektub filân yazıyorsunuz, diyelim. İstanbulda iken de başka türlü değildi ki... Orada da benden bucak bucak kaçıyordunuz. Adada otururken hep bunun gürültüsünü etmez miydik?.. Sandalla gezmeğe gidelim, derim: Gelmezsiniz. Denize girelim, derim: Kalabalıktan kaçarsınız. İskelebaşına inelim, bir pastacıda oturalım, derim: Hiçbirisinden hoşlanmazsınız. Benim yanımda iken bir dalgınlık, bir surat... Sonra bir iki kere sizi yalnız gördüm; uzaktan baktım. Herkesin yanında pekâlâ konuşup gülüşüyorsunuz. Birçok da tanıdığınız var. Her birile ayrı ayrı selâmlaşıyorsunuz, şakalaşıyorsunuz. Beraber sokağa çıkacak olsak, başınız önünüzde... Gördüklerinizi görmemezliğe gelirsiniz. Birisini sorsam, dudak bükersiniz. Ötekini gösteririm, tanımıyorum dersiniz. Nedir anlıyamadım?.. Bütün tersliğiniz bana mı?.. Daha doğrusu pek iyi anlıyorum ya... İkimiz beraber iken başkalarile konuşacak olsanız, içlerinden birkaç tanesini elbet bana da tanıtacaksınız. Kimdir bu kadın, diye soran olursa, yeni aldığım besleme diyecek değilsiniz ya...

Feridun acı acı güldü:

— Siz besleme olur musunuz, aylıkla tutulan köle, asıl ben!..

Perihan büsbütün sinirlendi:

— Ne o, ne de öteki... Evlendiğim kadın diye tanıtmağa da bir türlü diliniz varmıyor. Sanki benden utanıyorsunuz... benimle evlendiğinize pişman olmuşsunuz... Onun için evli olup olmadığınızı bile herkesten saklıyorsunuz!..

Feridun artık hiç sesini çıkarmadı. Hep öyle dalgın, hep öyle düşünceliydi. Zaten ne diyebilirdi?.. Genc kadının söyledikleri büsbütün yalan değildi ki...

Üç dört aydır uzanıp giden bu hayat, artık onu da sıkmağa başlıyordu. İlkönce Perihan gibi bir kızla evlenmek kendisi için çılgın bir macera kadar eğlenceli görünmüştü. İsteselerdi, bu eğlenceli oyun onları birbirine yaklaştırabilir; günden güne, için için örülen bir sevgi ile çoktan birbirlerine bağlanabilirlerdi. Birlikte geçen günlerden beklenilen, ancak bu olabilirdi. Belki, Feridun da buna güvenmişti. Fakat daha ilk günü, evlenme memurunun odasından çıkar çıkmaz, Perihanda başlıyan taşkınlık onu pek ürküttü. Daha sonra da günden güne artan bir ...rılık, bir yabancılık ileride ...d... lerini bile orta... ...ri... hanın, ...u, bir...

gibi güler yüzlü görünmek, b... lerini belli etmemek istiyordu... kadarı da Feridunun elinde... hatta biraz da çirkin buluyor...

Böyle böyle, işte şu geçen... ları birbirine ısındıracak, y... yerde günden güne aralarını a... sa, ilk gecesi, baloda birbirle... dükleri zaman daha çok ya... muşlardı; ikisi de birbirine ... kanlı görünmüştür.

Sonra bir aralık, velev başk... teriş olsun diye, sevişen insan... lüp şakalaşmak Feridunun d... der gibi oldu. Bunu o da ist... mak, yaklaşmak için bir başl... Fakat herkesin yanında sev... oynamak, sonra otele dönün... odalara kapanmak, yalnız k... man da genc kadının bir kö... somurtması, Feridun bir iki a... doğru gelecek olsa hemen ürk... kalkması, kaçacak bir yer ara... ması, en sonunda kocasının da... nadını kırmıştı. Hele, ikide ... lâkırdısı?.. İşte bu, ona hep... görünüyordu.

...UK matinesi ...uruş

...ATTA ...talı...

ataydan gelen son resimler

– Sureti mahsusada giden arkadaşımız Foto Namıktan –

Orgeneral Asım Gündüz, müzakerelerden çıkıyor

Türkiyeden havadis bekliyen gazete meraklıları

Hatayda, mühim bir kısmı şimdiden peçeyi atan Türk kadınlarının peçeli zamanlarında...

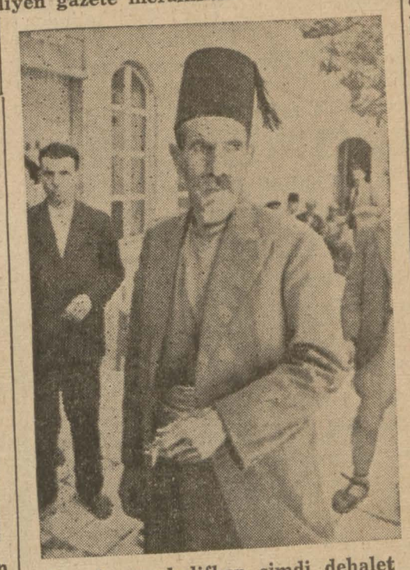

Evvelce muhalifken şimdi dehalet eden Rasim Ağa

Sağda: Hatay Halk Partisi Genel Başkanı Abdülgani Türkmen. Solda: Belediye Reisi Vedi Karabay

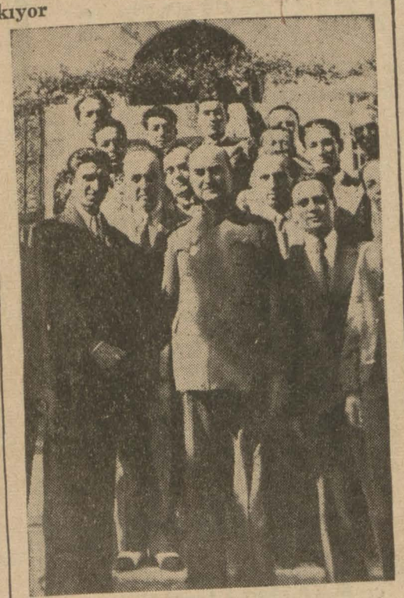

Orgeneral Asım Gündüz, Hatay matbuat heyetile beraber

Dükkânları kapalı mahallelerde karakol tutan Cezayirli Fransız müfrezesi

Solda: Halk Partisi Başkanı Abdülgani Türkmen. Sağda: Hatay Umumî Valisi Abdürrahman Melek

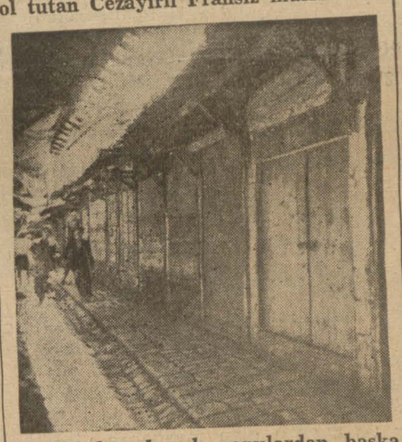

Dükkânları kapalı çarşılardan başka bir manzara

Hararetli bir halk hatibi münakaşa esnasında

Antakyanın arka sokaklarından bir manzara

doldurma tesisatı

Dün 80 hekim, Kocataş membaında tetkik yaptı

Belediye hıfzıssıhha mütehassısı Zekinin delâletile Gülhane profesörleri ve bu sene stajlarını ikmal eden seksen kadar hekim, dün bir vapurla Büyükdereye gitmişler ve Kocataş suyu membaına konulan su doldurma tesisatını, gazoz fabrikasını, suyun çıkış ve şişelere doluş tarzile gazoza tebdilini tetkik etmişlerdir.

Belediye hıfzıssıhha mütehassısı, bütün profesörler ve doktorlar önünde izahat vermiş, fennî şekilde su istihsalini ve şişelere doldurma işinin ilk defa Denizbank Denizyolları kooperatifinin Kocataş fabrikasında başarıldığını söylemiştir. Burada makinenin tezgâhına dizilen şişeler 70 derecenin fevkinde kaynıyan suda on dakika kadar bırakılmakta, bu yüksek hararette hiçbir mikrob kalmamaktadır. Bu suretle temizlenmiş olan şişeler el değmeden makine tarafından sevkedilmekte ve doldurulmaktadır.

Bütün tesisat gezildikten sonra sun... eski sahibi Necmeddin Kocataş tarafından da bir ikindi ziyafeti verilmiştir.

Londra sefaretimizde bir resmi kabul

Londra sefirimiz Fethi Okyar ve refikaları tarafından sefarethanemizde bir resmi kabul yapılmıştır. İngiliz Başvekilile kabine erkânının bulundukları bu resmi kabulden Taymis gazetesi büyük bir sitayişle bahsetmektedir. Gazete, sefirimizin refikasile kızı Nermin Okyarın zarafet ve nezaketlerini büyük bir takdirle tebarüz ettirmektedir.

Avusturya borclarına dair müzakereler

Londra 30 — Avusturya borcları hakkında İngilizlerle Almanlar arasında yapılmakta olan müzakerelere dün de devam edilmiştir. Alman delegasyonu... si M. Viyel ile M. Laytros, ... zaretinde telâki etmişlerdir...

Müzakerelerde baz... dilmiş olduğu, yalnız henüz neticelenmeğ... duğu söylenmektedir.

Bugün başka toplantılar...

Vanderbilt öldü

Londra 30 — Şimendifer kumpanyasının Administratörü olan F.V. Vanderbilt'in 82 yaşında olduğu halde vefat etmiş olduğu bildirilmektedir.

Ankara Bor. 30/6/938

KAPANIŞI

	Açılış	Kapanış
1 İngiliz lirası	6.23	6.23
100 Dolar	125.7625	126.—
100 Fransız frangı	3.5025	3.5025
100 Liret	6.615	6.615
100 İsviçre frangı	28.815	28.82
100 Holanda florini	69.5975	69.595
100 Rayhişmark	506375	50.64
100 Felçika frangı	21.32	21.32
100 Drahmi	1.14	1.14
100 Leva	1.5375	1.53.75
100 Çekoslovak kronu	4.365	4.365
100 Peşeta	6.9225	6.9225
100 Zloti	23.68	23.68
100 Pengo	24.92	24.92
100 Ley	0.9375	
100 Dinar	2.87	
100 Yen	36.37	
100 İsveç kronu	32.1225	3
100 Ruble	23.725	

ESHAM ve TAHVİLÂT

1933 Türk bor. I va.	19.05	19.05
1933 Türk bor. I pe.	19.05	19.—
1933 ikra. Ergani	95.—	96.—

Hararetli bir halk hatibi münakaşa esnasında

Şeytan

...lli roman: 6

Yazan: SERVER BEDİ

İşte o kadar. Adam soyacak desin, adam öldürecek değilsin. Ben sa... karakolluk, polislik, adliyelik bir iş ...tırmıyacağım.

Kadın inanmadı ve birdenbire elini uzatarak Ferhadın karnını gıdıklamağa ...ladı:

— Neler söylüyorsun, tontonum, anmôrum ku.

Ferhad geri çe...di ve Meleğin elini ...:

— Anlar... hiçbir şey söyle... em. Düşür ... yüz lira.

Gidip ye... ...iskisini tamamdı. Kadın ... Ferhad g... ...rpmadan o... ...tabağın ...onu çağırmak ... ...farına vurmağa ... :

— Çabuk ol, ded... ...nesabı ver...

gideceğim, benimle beraber gelecek misin?

— Nereye gideceğiz tontonum...

— Onu sormıyacaksın.

— Her ay bana yüz lira mı verecek sin?

— Yüz lira.

— Her ay mı?

— Her ay.

— Sahi mi söylüyorsun? A... İnanmam vallahi... Ne zamana kadar vereceksin bu parayı?..

— Şimdi temmuzdayız. Teşrinievvele kadar. Bir işim var, o olursa, sana... Dur bakayım... Beş yüz lira da ikra ...gerek ...beleri ...ayılacağım, ne işi bu, ...dlerle süs... ...alar tenvir e... ...elerinin camekân...

Kadın sıçradı ve ellerini çırptı:

— Ben anladım, diye bağırdı, tiyatro kuracaksın.

— Hayır!

— Nedir öyleyse?

Kollarını uzatarak yalvarıyordu:

— Nedir? Ayaklarını öpeyim, söyle, söyle, ayaklarını yalayım...

Ferhad ayağa kalktı:

— Haydi! Geliyor musun? Teşrinievvele kadar buraya uğramıyacaksın, sana bu gece dayak atan adamı da görmiyeceksin, nereye gittiğini hiç kimse bilmiyecek.

Kadın, ümid ve şüphe dolu gözlerile Ferhada bakarak yükseldikçe incelen sesile soruyordu:

— Nereye gideceğiz, tontonum, korkuyorum... Fena bir yere mi?

— Hayır! Ben haydud değilim, seni kesmem. Emniyet et, bana... Yarın sana bir aylığını peşin de veririm. Haydi! Geliyor musun?

Melek arsız bir kahkaha ve bir çığlık kopardı:

— A!.. Beni nereye götüreceksin, ayol?..

— Bağırma! Geleceksen seni Galatasaray mektebinin önünde beklerim. Buradan beraber çıkmıyalım. Kararını verdin mi?

Kadın bu muammanın anahtarını arar gibi etrafına bakıyordu. Ağzı açık kalmıştı. Ferhadın yüzüne bakarak:

— Geleyim ama, dedi, inanmôrum ku.

— Gelecek misin?

— Peki... Geleyim de bir göreyim bakayım... Mektebin önünde mi bekliyeceksin?

— Evet! Bu gece tokadı yediğin yerde!

Garsonu çağırmak için tabağa vururken ilâve etti:

— Çok beklemem ha... Onu da haber vereyim!

Hesabı gördükten sonra locadan çıktı. Garsonlar, kemancı ve İzak onu merdiven başına kadar ağırlamışlardı.

Ferhad arabasını Galatasarayda durdurdu ve bekledi. Bu gece zihninde büyük bir vuzuhla çizilen proje yeni değildi. Aşağı yukarı bir aydanberi böyle bir kadın arıyordu. Fakat tasarladığı şey, küçük falsolarla altüst olabilecek ince bir iş olduğu için ne zamandır projesinden vaz geçmişti. Tembel anlarında muhayyilesini eğlendiren bir fantezi gibi onu zihninde besliyor, tatbik edeceğinden ümidi az olduğu için, masal renkleri ve oyunlarile süslüyordu. Meleğin vücudünü gördükten sonra masalının kahramanını bulmuş gibi içinde bir irade şimşeği çakmıştı. Kendi kendine «niçin olamazmış?» diye sordu. Bu kadın, sağlam ayakkabı olmadığını itiraf ettiği andan itibaren aksi kanaat uyandırmağa başlamıştı: Sağlam, fakat sefaletin çirkefinde kirlenmiş bir ayakkabıya benziyordu; üç beş fırça, bir boya, bir cilâ bu ayakkabıyı tanınmaz bir hale getirebilirdi. Onun itiraflarile beraber, cibilliyetsiz bir mahlûk olmadığını gösteren derin bir merhameti de vardı. Ferhad içinden söylendi: «İsterse olmasın. Ben rahibe aramıyorum. Biraz zekâ yetişir. Hassasiyeti, merhameti, tiyatroya merak etmiş olması, mahalle kızı şivesini düzeltmek şartile (çünkü hep *anlamôrum ku, inanmôrum ku* diyor) cerbezeli konuşuşu onun sokakla ülfetini gizlemesine yarar. Dur bakalım. Becerip beceremiyeceği iki günde anlaşılır. Olmazsa savarım.»

Biraz sonra kadın koşarak geldi ve nefes nefese otomobile binerek Ferhadın yanına oturdu:

— Kaçtım, dedi, Yusuf arkamdan bağırdı, cevab vermeden yürüdüm.

— Yusuf kim?

— Şeytanın sahibi. Anlamıştır domuz seni bulacağımı.

— Bak sana bir şey söyliyeyim: Bun... dan sonra bana sokakta hep «siz» diyeceksin. Anladın mı?

— Anladım beyefendi. Z... derseniz o olacak. Zaadevletl... buyurursanız o olacağından nâ... fih, binaenaleyh, binaen... alâ...

— Bu şakaları da bırakaca...

— A... Ben o kadar sıkı... mem ayol... Çat der çatlarım.

Ferhad arabayı ağırlattı:

— İstersen durdurayım, leyi bozalım.

— Peki, peki... Dediğin... Dediğiniz gibi olsun. Merak... nereye gideceğiz diye...

Taksime gelmişlerdi. Fe... Ayaspaşaya doğru sürdü. ... ikiye geliyordu. Garajın ö... ağırlattı ve içeri soktu. İn...

Birkaç dakika yürüdül... yük bir apartımanın kapı... sörle çıktılar. Melek ... şeyler soruyordu:

— Sen burad... de mi burada ... cağım?

...neydanında

(Yazısı 7 nci sahi...

...ACASI

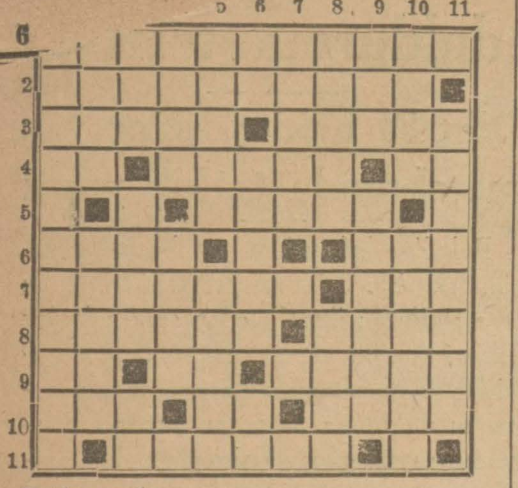

Soldan sağa:

1 — Bir çeşid banyo yapan (iki kelime). 2 — Komşu memleketlerden birine seyahat eden (iki kelime), bir cins yer örtüsü; durgun. 4 — Bir edatın tersi, av, alfabede bir harfin okunuşu. 5 — Ters okununca «galib gelir» manasını alır. 6 — Bir edat, kalın kumaş. 7 — Yıkan, Bulgar parasının fransızcası. 8 — Bıkan, müstahkem yer. 9 — Nota, bir emir, bir cins köpek. 10 — Bal amelesi, bir hayvan, iskambilde bir kâğıd. 11 — Bir cins ot.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Ayaktaki vaziyetini muhafaza eden (iki kelime). 2 — Bir yemiş, dülgerin aletlerinden. 3 — Hayvanların ayakkabısı, şifa vasıtası, bir sıfat edatının tersi. 4 — Yoğurşun aksi, büyük anne. 5 — Gramer bahislerinden, yarışan. 6 — Bir emir, kateden, çevirince bir hayvan olur. 7 — Ağır. 8 — Çevirme, su kabı. 9 — Hal edatı, dilile dokunma. 10 — Hayvan yavrusu, musallat olan. 11 — Kurnazca hile.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	T	E	M	İ	Z	A	D	A	M	■	B
2	U	Z	A	N	I	Ş	■	V	A	L	İ
3	Z	İ	K	İ	R	■	B	A	S	İ	T
4	A	L	A	M	■	B	İ	Ç	A	R	E
5	G	İ	R	■	D	A	R	I	L	A	N
6	A	Ş	A	M	A	M	A	K	■	L	■
7	D	■	■	E	V	■	Z	A	R	A	R
8	Ü	Ş	Ü	Y	E	N	■	N	U	R	İ
9	Ş	A	Z	■	T	E	R	■	H	■	B
10	E	K	E	N	■	Y	A	H	U	D	İ
11	N	A	N	A	K	■	Y	E	M	E	K

Cumhuriyet Halk sütunu

Büyükderede kapalı duran asfalt yol

Bir kariden aldığımız mektubda şöyle deniliyor:

«Büyükdereye giden asfalt yol bu köye vardıkta ikiye ayrılır. Yolun bir kısmı eski tayyare hangarının arkasından geçer, diğeri de Kefeli köyü denilen birkaç evin arasından sıyrılarak sahil yoluna kavuşur.

İşte tayyare hangarlarının arkasından geçen yol senenin on iki ayı değilse bile hiç olmazsa dokuz ayı kapalıdır. Sebebi? Orada bulunan tahta köprünün temelsizliği.

Halbuki bu tahta köprü iki üç sene evvel tamamen tamir edilerek yeni bir hale konulmuştu. Şimdi ortasında bir döşeme tahtası kırılmıştır. Bunun için o güzel asfalt aylardanberidir kör bir halde durmaktadır.

Altı senedir bu yoldan geçenler belki bunu altı ay devamlı olarak açık görmemişlerdir.»

Zayi — İstanbul Elektrik şirketinden aldığım 57 B. No. Pensimi Kadıköy Moda ve Kadıköy - Feneryolu arasında 27/6/938 de kaybettim. Bu mühür Pensimi bulan zatın adresime getirdiğinde nakden mükâfatlandırılacağını bildiririm.

Nafıa Vekâleti Elektrik işleri idaresi Kadıköy şubesinde 9343 Montör Seyfeddin

İstanbul asliye birinci ticaret mahkemesinden:

Bürhaniyede komisyoncu Mustafa tarafından Kemal vapuruna 27/5/938 tarihinde tahmil edilen 68 teneke zeytin yağına aid 27/5/938 tarih ve 1656 numaralı konşimentonun zıyaından bahisle iptaline karar verilmesi taleb edildiğinden mezkûr konişmentonun kimin yedinde ise 45 gün içinde mahkemeye tevdi etmesi ve aksi takdirde iptal edileceği hususu ticaret kanununun 638 inci maddesi mucibince ilân olunur (8637)

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma, nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Yüksek Deniz Ticareti Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Mekteb lise ve yüksek olmak üzere altı yıllıktır. Yatılı ve parasızdır. Gayesi tüccar gemilerine kaptan ve makinist yetiştirmektir. Mektebe girdikten sonra yiyim, giyim ve saire mekteb tarafından temin edilir.

2 — Mektebin yalnız lise birinci sınıfına talebe alınır. Bunların orta mektebi bitirmiş ve yaşları on beşten küçük ve on dokuzdan büyük olmamaları şarttır.

3 — Yazılma işi için pazartesi, çarşamba, cuma günleri mektebe müracaat edilmelidir.

4 — İsteklilerin mekteb müdiriyetine karşı yazacakları istidanamelerine:

A — Hüviyet cüzdanlarını.
B — Aşı kâğıdlarını.
C — Mekteb diploma asıl veya tasdikli suretlerini ve yahud tasdiknamelerini.
D — Polisçe musaddak iyi hal kâğıdlarını,
E — Velilerinin izahlı adres ve tatbik imzalarını
F — 6×9 eb'adında 6 aded kartonsuz fotoğraflarını raptetmeleri lâzımdır.

5 — Yazılma işi 22 ağustos 1938 pazartesi gününe kadardır. İstekliler muayenei sıhhiye için o gün saat sekizde bizzat mektebde bulunmalıdırlar.

6 — Fazla tafsilât almak istiyenlere ayrıca matbu bilgiden gönderilir. Muhaberatta posta pulu irsali lâzımdır. (3987)

HANGİ RENK SİZİ MES'UD EDER

10 KADINDA 9 U FENA RENKTE BİR PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makiyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihab etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün, size parasız olarak verilecek yeni ve cazib renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tabir edilen en son ve modern bir makine vasıtasile karıştırılmıştır. Sihramiz bir göz, tam ve kusursuz bir incelikle renkleri intihab eder.

Tene gayet uygun bu yeni puda sayesinde artık makiyajlı bir yüz görünmiyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul dairesinde «Krema köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabiî ifrazatını massetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğile karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazib tekemmülü görünüz, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüd ettiğinizde lûtfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası 5) rumuzile vaki olacak talebde size memnuniyetle, muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra göndereceğiz.

PARASIZ
Bu sihramiz yeni «Cild renkleri» tecrübe edilebilir.

Şirketi Hayriyeden :

Yaz mevsiminde Cumartesi günleri umumî tatil saatinden sonra Hoparlör tertibatı, Elektrik tenviratile hazırlanan

« 71 » ve « 74 »

Numaralı Vapurlarla Lüks Aile Tenezzühleri

Önümüzdeki 2 Temmuz cumartesiden başlıyor.

Köprüden 71 No.lu vapur 14,45 ve 74 No.lu 14,30 da kalkacaktır

71 No.lu vapurda

11 san'atkârdan mürekkep mükemmel

SALON ve CAZ ORKESTRASI

mevcuttur. Dans için vapurda yer ayrılmıştır.

Büfe Beyoğlu aile muhitinde çok rağbet kazanmış meşhur **GLORYA PASTANESİ** tarafından deruhte edilmiştir.

74 No.lu vapurda

Meşhur kemanî Bay **SADİ** ve meşhur Udi Bay **CEVDET KOZAN** ile şöhretli okuyucu Bay ve Bayanlardan mürekkep 8 kişilik

ALATURKA Saz Heyeti

vardır. Büfe, meşhur Lokantacı **PANDELİ** tarafından deruhte edilmiştir.

Bilet ücretleri herkes için 100 kuruştur.

Mevki farkı yoktur. Paso ve kartlar muteber değildir.

Yalnız «71» No. lu vapura mahsus olarak ayrıca konsomasyon mukabili 25 kuruş bilet ücretile birlikte alınır.

Vapurlar Boğazın muhtelif ve mahdud iskelelerine uğrayacak. Altınkumda tevekkufdan ve Boğazın karadeniz açıklarında cevelân yaptıktan sonra avdet edecektir. Fazla tafsilât cep tarifelerinde mevcudur.

Marmara Üssübahrî ve Kocaeli Müstahkem Mevki Komutanlığından:

İzmit Deniz Komutanlığı için 126 ilâ 165 lira ücretle bir yüksek mi ... alınacaktır. Talib olanların evrakı müsbitelerile birlikte 15 temmuz ...inüne kadar Komutanlığımıza müracaatleri. (3975)

T. T. Müdürlüğünden:

...tos 937 iptidasında mevcud olmakla beraber, kullanılacağı - mez...ihayetine kadar idareye verilen - beyannamede yazılmamış olan ...ağustos 937 den sonra alınıp gene kullanılmıyarak mühürlenme...ı tarafından baistida taleb edilen radyolar mühürlenip ruhsatna...leri istirdad edilecek ve müteakıb malî seneye aid ücretler tahsil olun...yacaktır. Ancak, haziran gayesinden, yani o senenin ücreti kanunen ta...hakkuk ettikten sonra mühürlenen radyoların o seneye aid ücretleri tah...sil olunacaktır.

Keyfiyet, sayın halkımızın malûmu olmak üzere ilân olunur. (4014)

Gayrimenkul Satış İlânı

...tanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Bay Kemalin 7403 hesab numarasile Sandığımızdan istikraz eylediği (4500) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu ödemediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icab eden Büyükadada Meşrutiyet mahallesinin Muradiye sokağında eski 13. 13 Mü. yeni 13 ...tapı, 139 ada,, 13 parsel numaralı sarnıç ve kuyusu olan maabahçe nimkârgir ev... tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmıya konmuştur. Satış Tapu ...sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmıya girmek istiyen 700 lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektu...a kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle Belediye resimleri ve Va...icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borcluya aiddir. Arttırma ...tnamesi 1/7/938 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere Sandık hu...k işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydi vesair lü...nlu izahat da şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmıya gir...olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında ...sevi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 2/9/938 tarihine mu...ma günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 14 ten 16 ya kadar ...tır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin ter...nması icab eden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını ta...geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü bâki ...şartile 20/9/938 tarihine musadif salı günü ayni mahalde ve ayni ...son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok art...anın üstünde bırakılacaktır. Hakları Tapu sicillerile sabit olmıyan alâ...darlar ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve ma...fe dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müs...lerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını ...dirmemiş olanlarla hakları Tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedenin paylaşmasından haric kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenle...n 37/116 dosya numarasile Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat ...meleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

...t Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek is...ahm...in edilen kıymetin yarısına kadar ikraz yaparak usulüne gö...göstermektedir. (4061)

Mersin abide müsabakası

Mersin Belediyesinden:

1 — Mersin Atatürk abidesi için millî bir müsabaka açılmıştır.

2 — Abide ve kaidesi için ayrılan tahsisat miktarı 50000 liradır.

3 — Müsabakaya salâhiyeti haiz Türk heykeltraşlar iştirak edebilecektir.

4 — Müsabaka müddeti 1/11/1938 tarihinde sona erecektir. San'atkârların mâketlerini muayyen tarihte Akademiye rümuzlu olarak tevdi eylemeleri lâzımdır.

5 — Abide meydanına aid plân, fotoğraf ve abidenin hususiyetine aid malûmat için Güzel San'atlar Akademisine müracaat olunmalıdır.

6 — Müsabakaya iştirak edeceklere, Akademiden alacakları vesika ile 100 lira mâket masrafı verilecektir. Mahallinde tetkikat yapmak istiyenlere ayrıca maktuan 100 lira masraf tediye olunacaktır.

7 — Müsabakada birincilik için 500, ikincilik için 300, üçüncülük için 200 lira mükâfat konulmuştur.

8 — Mâketler 1/20 nisbetinde hazırlanacaktır.

9 — Abidenin kıymetine aid ilk keşif ve kat'î tesellüm jüri tarafından yapılır. (3983)

Kültür Bakanlığından:

1 — Kültür Bakanlığı için kapalı zarf usulile 50 aded dört gözlü çelik dosya dolabı mubayaa edilecektir. Bu işin muhammen bedeli 6100 liradır.

2 — Nümune ve şartnameler Bakanlıkta mevcuddur. Görmek istiyenler hergün Bakanlık Levazım Direktörlüğüne müracaat edebilirler.

3 — İhale 13/7/938 çarşamba günü saat 10 da Bakanlık levazımında toplanacak Komisyonda icra edilecektir. Talibler teklif mektublarını muvakkat teminat makbuz veya banka mektublarını diğer vesaikle birlikte ihaleden bir saat evvel makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine tevdi etmiş bulunacaklardır.

«2076» (3996)

Heybeliada Deniz Lisesi Müdürlüğünden :

1 — Deniz haritacı subayı yetiştirilmek için Deniz Lisesinin onuncu sınıfına aşağıdaki şartları haiz okur alınacaktır.

2 — 17 : 20 yaşları arasında olmak, lisenin on birinci sınıfına ikmalsiz geçmiş veya liseyi bitirmiş bulunmak.

3 — İsteklilerin İstanbulda sıhhî muayeneleri yapılacak ve müsabaka sınavından geçirilecektir.

4 — Kayıdlar 21/6/938 den 20 temmuza kadardır. Dilekçe, nüfus cüzdanı, okul tasdiknamesi, aşı kâğıdı, kendisinin ve ailesinin hüsnühaline dair vesika ve 9 aded vesika fotoğrafı getirmeleri. (37..)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kiralık emlâk

Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Aylık Lira
Nişantaş Muradiye	Camiarkası	64	Ev	
Kasımpaşa Camiikebir	Kayıkiskelesi	55	Ahır	
Kasımpaşa Gazihasanpaşa	»	23	Dükkân	
» »	Mekteb	6-34-36	Han ve müştemilâtı	

Arnavudköy Tramvay caddesi Tevfikiye cami meşrutahanesi.

Yukarıda yazılı vakıf mallar 31/5/939 sonuna kadar kiraya verilmek üzere bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır. İsteklilerin hergün Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü Akarat Şubesine gelmeleri. (405.)

İstanbul Belediyesi İlânları

Hepsine 300 lira bedel tahmin edilen Eminönü Şeyh Mehmedgeylâni mahallesinin Arpacılar sokağı caddesinde eski 1/66, 2/66 yeni 36 ve 1/.. numaralı kârgir Bektaş hanının yıkılması, enkazının kaldırılması ve arsanın tesviyesi işi pazarlığa konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 22 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 4/7/938 pazartesi günü saat 14 te Daimî Encümende bulunmalıdırlar. «B.» (404.)

14/7/938 gününe kadar muhtelif gazetelerle ilân edilen alım ve satımlara aid kapalı zarf açık eksiltme ve pazarlık ihaleleri bundan sonra saat on birde yapılacaktır. Kapalı zarf usulile yapılacak eksiltmeler için saat ona kadar zarf kabul edilir. Bu saatten sonra verilen zarflar kabul olunmaz. Keyfiyet ilgili olanların dikkat nazarına konulur. «B.» (4090)

Keşif bedeli 21 bin lira olan Silâhtarağa - Kemerburgaz yolunun esaslı tamiri kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 15/7/938 cuma günü saat 11 de Daimî Encümende yapılacaktır. Keşif evrakile şartname 105 kuruş mukabilinde Nafıa Müdürlüğünden alınabilir. İsteklilerin 249.. numaralı kanunda yazılı vesikadan başka yirmi bin liralık ... yaptığına ve Nafıa Vekâletinin 938 yılı ehliyet vesika... teminat makbuz veya mektubile beraber teklif m... zarflarını yukarıda yazılı günde saat 10 a kadar ... lidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kab...

...YKOZ İDARE HEYETİNDEN:

Sokağı	No.sı	Cinsi	Hissesi	Vergi kıymeti Lira	Sahibi	Gayrimenkulün hududu
Kale sokağı	27	Ahşab ev	84/144	150	Ali Çavuş kızı Zişan	Sağı İsmail vereseleri, solu Hafize evi, arkası bayır, cephesi yol.
» »	19	Arsa	7/8	20	Mehmed oğlu Cemal	Sağı sahibi sened dükkân, solu ve arkası Beylik meydanı, önü yol.
» »	21	Kârgir dükkân	7/8	00	» » »	Sağı Molla İdris, solu ve sağı sahibi sened bahçesi, önü yol.
» »	22	(Vergi kaydi dükkân) (Tapu kaydi ahır) (elyevm dükkân)	7/8	300	» » »	Sağı imam Şahin, solu Molla İdris, arkası Hüseyin Çavuş, önü yol.
» »	2	Ahşab bahçeli ev	7/16	175	» » »	Sağı kale, arkası Emin fırını, cephesi yol.

Yukarıda cins, nev'i, hudud ve miktarı gösterilen Ali Çavuş kızı Zişan ve Mehmed oğlu Cemale aid gayrimenkuller. Türkiye Cumhuriyeti ...stanbul şubesine 125 numaralı tarımsal senedle asaleten ve kefaleten olan 950 lira borclarını karşılamak üzere tahsili emval kanununun ...mucibince 21 gün müddetle açık arttırma suretile satılığa çıkarılmıştır.

...a muamelesi 22/7/938 tarihine tesadüf eden cuma günü saat on dörtte Beykoz idare heyetince yapılacaktır.

...ye iştirak için taliblerin 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 nci maddelerinde gösterilen şartlar dairesinde muvakkat teminat olarak yet... ...alsandığına yatırmaları lâzımdır.

...rağ harcı ve sair bilûmum masraflar müşteriye aiddir.

...ha fazla izahat almak istiyenlerin hergün T. C. Ziraat Bankası İstanbul şubesinin ziraî ikrazat servisine müracaat etmeleri (4071)

Kimya...

Askerî Fabrikalar Umum Müdür... nacaktır. İstek... ederek şartl...